

Kaupunginvaltuusto**Pöytäkirja**

Aika 04.09.2023 18:00 - 19:31

Paikka Fellmannian auditorio, Kirkkokatu 27

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Falk Sonja	kv:n 1. varapuheenjohtaja	kokouksen puheenjohtaja
	Lehto Rami	kv:n 2. varapuheenjohtaja	
	Komu Pekka	kv:n 3. varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Eveliina	valtuutettu	
	Aaltonen Kalle	valtuutettu	
	Arvaja Pertti	valtuutettu	
	Bruneau Milla	valtuutettu	
	Elomaa Ville-Veikko	valtuutettu	
	Harmaala Miina	valtuutettu	
	Hildén Sirkku	valtuutettu	
	Hälinen Ville	valtuutettu	
	Kaasinen Hannu	valtuutettu	
	Kaikkonen Jouni	valtuutettu	
	Karjalainen Pasi	valtuutettu	
	Kastehelmi Minerva	valtuutettu	
	Kiljunen Raimo	valtuutettu	
	Kupiainen Anna Kaisa	valtuutettu	
	Laakso Jetta	valtuutettu	
	Lampinen Minna	valtuutettu	
	Lientola Elisa	valtuutettu	
Lindqvist Marko	valtuutettu		
Liukkonen Niko	valtuutettu		

Markkanen Marju	valtuutettu
McCarron Francis	valtuutettu
Nieminen Erkki	valtuutettu
Nieminen Mira	valtuutettu
Niinistö Sari	valtuutettu
Närhi Anita	valtuutettu
Oksanen Reijo	valtuutettu
Pakkanen Lasse	valtuutettu
Putula Toni	valtuutettu
Puusaari Riina	valtuutettu
Pykäläinen Jari	valtuutettu
Pääatalo Oskari	valtuutettu
Rahkonen Hannu	valtuutettu
Rantanen Ida	valtuutettu
Ripatti Tapani	valtuutettu
Rissanen Jari	valtuutettu
Ruhberg Jukka	valtuutettu
Ruuska Sinikka	valtuutettu
Saloranta Tuija	valtuutettu
Skinnari Ville	valtuutettu
Sorsa Tuomas	valtuutettu
Talja Martti	valtuutettu
Tapiola Juha	valtuutettu
Tuomaila Pasi	valtuutettu
Tuomi Maarit	valtuutettu
Vaara Ulla	valtuutettu
Vahter Merja	valtuutettu
Wallenius Jani	valtuutettu

Viinikka Anneli	valtuutettu	
Viljamaa Juha	valtuutettu	
Virta Sanna	valtuutettu	
Pälli Markus	varavaltuutettu	valtuutettu Juha Rostedin tilalla
Sairomaa Tomi	varavaltuutettu	valtuutettu Maria Mäkysen tilalla
Granlund Saija	varavaltuutettu	valtuutettu Jorma Ratian tilalla
Uosukainen Kimi	varavaltuutettu	valtuutettu Mika Karin tilalla
Forsman Juha-Pekka	varavaltuutettu	valtuutettu Eero Seesvaaran tilalla
Lehtola Satu	varavaltuutettu	valtuutettu Siru Heromaa-Karjalaisen tilalla, saapui klo 18.35 § 77 ja poistui klo 19.11 § 81, jolloin varavaltuutettu Sanna Mäkinen saapui
Mäkinen Sanna	varavaltuutettu	valtuutettu Siru Heromaa-Karjalaisen tilalla, saapui klo 19.11 § 81, jolloin varavaltuutettu Satu Lehtola poistui
Parviainen Mona	nuorisovaltuuston edustaja	
Mäkinen Mika	vt. kaupunginjohtaja	poistui esteellisenä §:n 69 käsittelyn ja

päättökseen ajaksi klo
18.04-18.05

Alm Sari	va. konsernipalvelujohtaja,
Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja
Granqvist Tiina	sivistysjohtaja
Virkkunen Pekka	lakiasiaintohtaja
Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja
Kovero Anniina	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Rostedt Juha	kv:n puheenjohtaja	
	Heromaa-Karjalainen Siru	valtuutettu	
	Kari Mika	valtuutettu	
	Mäkynen Maria	valtuutettu	
	Ratia Jorma	valtuutettu	
	Seesvaara Eero	valtuutettu	

Valitse toimitin puolesta

Sonja Falk

Anniina Kovero

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Anneli Viinikka

Jukka Ruhberg

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa
<http://www.lahti.fi> 13.09.2023

Anniina Kovero
hallintojohtaja

§	Otsikko	Sivu
§ 67	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	7
§ 68	Pöytäkirjan tarkastajat	8
§ 69	Kaupunginjohtajan viran väliaikainen hoitaminen	9
§ 70	Liike Nyt Lahti -valtuustoryhmän järjestäytyminen	12
§ 71	Eron myöntäminen Ville Kirkonpellolle hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen	15
§ 72	Parlamentaarisen työryhmän toiminta 1.2.-6.6.2023, väliraportti	20
§ 73	Lahden kaupungin asunto- ja maapoliittiset linjaukset 2023-2028	23
§ 74	Asemakaavan muutosehdotus A-2798, Hämeenkatu 5, Keski-Lahti	27
§ 75	Valtuustoaloite selko- ja monikielisydestä kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa	39
§ 76	Vastauksen antaminen kaupunginvaltuustolle tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksen johdosta	46
§ 77	Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1.-30.6.2023	56
§ 78	Varavaltuutettu Juho Aaltosen varavaltuutetun luottamustoimen päättyminen	58
§ 79	Eron myöntäminen Juho Aaltoselle sivistyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja uuden varajäsenen valitseminen	61
§ 80	Eron myöntäminen Sami Korhikoskelle Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen	66
§ 81	Valtuustoaloite: Lahden kaupungin työntekijöiden hyvinvoinnin edistäminen	72
§ 82	Valtuustoaloite: Lahden kaupunki lakkauttaa ns. valtuustokortin	88
§ 83	Valtuustoaloite: Lahden kaupunki lanseeraa vapaaehtoisen kuntaveron	92
§ 84	Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet	97

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 67

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kutsut tähän valtuuston kokoukseen oli julkaistu Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa 23.8. ja 30.8.2023. Kokouskutsut esityslistoineen oli toimitettu valtuutetuille, kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginhallituksen jäsenille, kaupunginjohtajalle, kaupunginjohtajan varahenkilölle, palvelualuejohtajille, lakiasiainjohtajalle ja nuorisovaltuuston edustajalle. Kun lisäksi nimenhuudossa todettiin saapuvilla olevan 58 valtuutettua, kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

nro 6

§ 68

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut
Anneli Viinikka ja Jukka Ruhberg.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 69

Kaupunginjohtajan viran väliaikainen hoitaminen

3687/01.01.03.10/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 7161 416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että kaupunginjohtajan viran väliaikaiseksi hoitajaksi valitaan suostumuksensa mukaisesti konsernipalvelujohtaja Mika Mäkinen. Viran väliaikainen hoitaminen kestää siihen saakka kunnes uusi kaupunginjohtaja aloittaa virassaan.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä konsernipalvelujohtaja Mika Mäkinen ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1 momentin 1-kohdan mukaan. Mäkinen poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 21.08.2023

§ 258

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto päättää, että kaupunginjohtajan viran väliaikaiseksi hoitajaksi valitaan suostumuksensa mukaisesti konsernipalvelujohtaja Mika Mäkinen. Viran väliaikainen hoitaminen kestää siihen saakka kunnes uusi kaupunginjohtaja aloittaa virassaan.”

Käsittely

Konsernipalvelujohtaja Mika Mäkinen ilmoitti olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 § 1 momentin 1 kohdan perusteella Mika Mäkinen poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perusteluosa

Hallintosäännön 3 § ensimmäisen kappaleen perusteella kaupunginvaltuusto voi ottaa kaupunginjohtajan virkaan väliaikaisen hoitajan, mikäli virka on avoimena tai kaupunginjohtajan poissaolo kestää kahta kuukautta pitemmän ajan.

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen on irtisanoutunut 1.9.2023 lukien ja viimeinen virassaolopäivä on 31.8.2023. Virka on julistettu haettavaksi ja tavoite on, että kaupunginvaltuusto valitsee uuden kaupunginjohtajan kaupunginvaltuustossa 2.10.2023. Uusi kaupunginjohtaja aloittaa todennäköisesti virkansa hoitamisen joulutammikuussa.

Koska kaupunginjohtajan virka tulee olemaan avoinna yli 2 kuukautta, on syytä valita virkaan hallintosäännön mukainen väliaikainen hoitaja.

Konsernipalvelujohtaja Mika Mäkisen hoitaessa kaupunginjohtajan virkaa väliaikaisesti, kaupunginjohtajan varahenkilöinä toimivat ensisijaisesti

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho ja hänenkin estyneenä ollessaan
sivistysjohtaja Tiina Granqvist.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: vt. kaupunginjohtaja Mika Mäkinen, Provincia Oy

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 70

Liike Nyt Lahti -valtuustoryhmän järjestäytyminen

5138/00.00.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 7161 416

Valmistelusihteeri Helena Kuokkanen p. 050 398 5772

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 21.08.2023

§ 255

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedokseen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Liike Nyt Lahti -valtuustoryhmä 16.8.2023:

"LIIKE NYT LAHTI

Valtuustoryhmän kokous 26.6.2023 klo 16

Kauppakeskus Karisma Lahti

2. Todetaan kokouksen osanottajat, kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

- Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Paikalla Niko Liukkonen, Pasi Tuomaila ja Jari Pykäläinen

3. Käsitellään Tuija Salorannan asema valtuustoryhmässä ja päätetään valtuustoryhmän jäsenten asemat valtuustoryhmässä

- Todettiin, että Tuija Saloranta erotettu puolueen jäsenyydestä ja ei siten täytä valtuustoryhmän jäsenen ehtoja ja erotetaan valtuustoryhmästä. Valittiin valtuustoryhmän uudeksi puheenjohtajaksi Niko Liukkonen, varapuheenjohtajaksi Pasi Tuomaila ja sihteeriksi Jari Pykäläinen. Päätettiin valintojen olevan voimassa yhden vuoden, jonka jälkeen valtuustoryhmä tarkastelee valintoja uudelleen.

4. Päätetään valtuustoryhmän neuvottelijoista

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

- Päätettiin, että valtuustoryhmän kaikki jäsenet voivat toimia neuvottelijoina”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Luettelot

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 71

Eron myöntäminen Ville Kirkonpellolle hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen

4999/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Terhi Takala p. 044 416 2732

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Ville Kirkonpellolle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi jäseneksi Antti Laaksosen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Ville Kirkonpellolle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 21.08.2023

§ 260

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Ville Kirkonpellolle eron hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsen Ville Kirkonpelto on 7.8.2023 ilmoittanut konsernipalveluihin eroavansa hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenen tehtävästä. Perustelut ovat esityslistan liitteenä.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön sivistyksen palvelualueetta koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

“Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

“Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee

olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan kokoonpano on ollut seuraava:

puheenjohtaja: Maria Mäkynen (sd.)

varajäsen: Katja Hotta (sd.)

I varapuheenjohtaja: Pertti Arvaja (kd.)

varajäsen: Katja Toepfer (kd.)

II varapuheenjohtaja: Sari Niinistö (kok.)

varajäsen: Lea Smolander (kok.)

jäsen: Roosa Rusanen (sd.)

varajäsen: Sara Etola (sd.)

jäsen: Ville Kirkonpelto (sd.)

varajäsen: Pekka Sillanmäki (sd.)

jäsen: Marko Lindqvist (kok.) sit.

varajäsen: Henri Syyslahti (kok.)

jäsen: Sami Suontama (ps.)

varajäsen: Hannu Kaasinen (ps.)

jäsen: Saija Granlund (ps.)

varajäsen: Päivi Granlund (ps.)

jäsen: Matias Pusa (Pro Lahti)

varajäsen: Jarmo Heino (Pro Lahti)

jäsen: Miina Harmaala (kesk.)

varajäsen: Sara Ikävalko (RKP)

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Ote: Kirkonpelto, valittu, hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, luettelot

Liitteet

- 1 Ville Kirkonpellon eroilmoitus 7.8.2023

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 72

Parlamentaarisen työryhmän toiminta 1.2.-6.6.2023, väliraportti

485/00.01.02.05/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talusohtaja Tiina Mörsky p. 050 383 6502

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedoksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 12.06.2023

§ 223

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi parlamentaarisen työryhmän väliraportin toiminnastaan ajalla 1.2.-6.6.2023.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle sen 4.9.2023 kokoukseen seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee asian tiedoksi."

Perusteluosa

Lahden kaupunginvaltuusto päätti talousarvion 2023 hyväksymisen yhteydessä 28.11.2022 § 127 käynnistää parlamentaarisen valmistelun talouden tasapaino-ohjelman laatimiseksi vuosille 2024–2026. Ohjelmassa huomioidaan valtuuston vuonna 2021 asettaman parlamentaarisen ryhmän periaatelinjaukset ja määrittellään kaupungin keskeisten palvelujen laajuus ja laatutaso talouden tunnuslukujen perusteella. Talouden tasapaino-ohjelman toimenpiteet sisällytetään vuoden 2024 talousarvion kehykseen ja taloussuunnitelmaan kaudelle 2024–2026.

Lahden kaupunginhallitus nimesi 30.1.2023 § 38 parlamentaarisen työryhmän jäseniksi monijäsenisten valtuustoryhmien puheenjohtajat sekä pysyviksi asiantuntijajäseniksi kaupunginjohtajan, palvelualuejohtajat, kehittämisjohtajan ja talousjohtajan. Ryhmän sihteeriksi nimettiin johtava controller. Parlamentaarisen työryhmän toimikaudeksi päätettiin 1.2.2023–31.3.2025. Parlamentaarisen työryhmän tehtävänä on tehdä esitys talouden tasapaino-ohjelmasta sekä pyrkiä sitouttamaan poliittiset toimijat ja kaupungin eri toimielimet talouden tasapaino-ohjelman toteuttamiseen. Parlamentaarinen ryhmä raportoi toiminnastaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle kunkin vuoden tammi- ja kesäkuussa sekä toimikautensa päätteeksi.

Parlamentaarinen ryhmä raportoi toiminnastaan kaupunginhallitukselle 12.6.2023 ja kaupunginvaltuustolle 4.9.2023 liitteenä olevalla väliraportilla.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Toimenpiteet

Kv: -

Liitteet

- 2 Parlamentaarisen työryhmän väliraportti 1.2.-30.6.2023

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 73

Lahden kaupungin asunto- ja maapoliittiset linjaukset 2023-2028

2403/10.00.00.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Asuntoasiainpäälikkö Helene Vanninen p. 044 482 0862

Kaupungingeodeetti Juha Helminen p. 050 398 5110

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy "Lahden kaupungin asunto- ja maapolittiset linjaukset" (liite 1).

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.06.2023

§ 204

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus osaltaan hyväksyy "Lahden kaupungin asunto- ja maapolittiset linjaukset" (liite 1).

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto hyväksyy 'Lahden kaupungin asunto- ja maapolittiset linjaukset' (liite 1)."

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 24.05.2023

§ 54

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Suunnittelujohtaja Honkanen Petri

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä "Lahden kaupungin asunto- ja maapolittiset linjaukset" (liite 1) ja valtuuttaa valmistelijat tekemään mahdolliset tekniset lisäykset ja/tai muutokset, joilla ei ole vaikutuksia asiasisältöön.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää edelleen, että kaupunginhallitus osaltaan hyväksyy "Lahden kaupungin asunto- ja maapolittiset linjaukset" (liite 1) ja tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösehdotuksen; Kaupunginvaltuusto hyväksyy "Lahden kaupungin asunto- ja maapolittiset linjaukset" (liite 1).

Perusteluosa

Lahdessa on aiemmin laadittu asunto- ja maapoliittisia linjauksia noin 4 – 5 vuoden välein. Viimeksi voimassa ollut erillinen ohjelma oli laadittu vuosille

2013 – 2016. Kyseisten ohjelmien ajanjaksot olivat lyhyempiä eikä niissä otettu kantaa pitkän aikavälin tavoitteisiin tai kirjattu niitä periaatteita, joita kaupungissa on ollut tapana noudattaa. Lahden Suunta -työn vakiinnutettua asemansa, tuotiin asunto- ja maapolitiikan periaatteet osaksi Lahden Suunta -työn toteutusohjelmaa. Kyseinen ohjelma on kokonaisuudessaan jo hyvin laaja, eikä siihen ole siten voitu sisällyttää asunto- ja maapolitiikkaa riittävän laajasti vaan kirjaukset jäivät melko pintapuolisiksi.

Maa- ja asuntopolitiikan pitkäjänteisyyden varmistamiseksi sekä kaupungin omien strategisten tavoitteiden, kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen ja kansallisten asuntopoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää, että linjaukset laaditaan riittävän pitkälle aikavälille. Tämän vuoksi esitetään linjausten ajanjaksoksi MAL -neuvottelumenettelyn ajanjaksoa, joka päättyy 2028.

Asuntopolitiikan osalta linjauksilla tavoitellaan houkuttelevia ja monipuolisia asuinmahdollisuuksia, riittävästi kohtuuhintaista asumista sekä sitä, että myös erityisiin asumisen tarpeisiin on löydettävissä vaihtoehtoja. Edellisten lisäksi asuntopolitiikalla tuetaan kestävästä kasvusta ja turvallisten ja sosiaalisesti tasapainoisten asuinalueiden kehittymistä. Maapolitiikan toimenpiteillä tuetaan asuntopolitiikkaa ja mahdollistetaan kaupungin kasvun ja kehittymisen mukainen tonttitarjonta.

Maapolitiikkaa ja sen keinoja ohjaa lainsäädäntö, mutta kunnilla on verrattain paljon liikkumavaraa eri keinojen käyttämisessä. Esillä olevat maapoliittiset linjaukset määrittelevät ne keinot ja periaatteet, joita Lahdessa noudatetaan. Linjausten tarkoitus on varmistaa toimijoiden tasapuolinen kohtelu, ennustettavuus ja maapolitiikan pitkäjänteisyys.

Samalla varmistetaan kaupungin taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä kasvu.

Asunto- ja maapolitiikan ohjelman laadinta aloitettiin kaupunkiympäristön toimialalla syksyllä 2020. Helmikuussa 2021 pidettiin luottamushenkilöille (KH, TYLA nyk. KYLA) aloitustilaisuus. Tilaisuudessa tarkasteltiin nykytilaa sekä saatiin esittelyt Jyväskylän ja Vantaan ohjelmista. Tilaisuudesta poimittiin syötteet ohjelman jatkovalmistelua varten. Kuntavaalien siirryttyä ja Lahden kaupungin strategian valmistelun viivästyessä päätettiin ohjelman valmistelu keskeyttää, kunnes kaupungin uusi strategia olisi valmistunut. Kaupungin strategia vahvistettiin maaliskuussa 2022 ja tuolloin pidettiin jälleen yhteistilaisuus päättäjille (KH ja KYLA), jonka pohjalta valmistelua jatkettiin. Ohjelma esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle ja kaupunginhallitukselle 8.2.2023.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kv: -

Liitteet

- 3 1. Lahden kaupungin asunto- ja maapoliittiset linjaukset 2023-2028
- 4 2. Asunto- ja maapoliittinen ohjelma, EVA

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 74

Asemakaavan muutosehdotus A-2798, Hämeenkatu 5, Keski-Lahti

199/10.02.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Vs. asemakaava-arkkitehti Markus Lehmuskoski p. 050 398 5113

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy muistutuksesta huolimatta asemakaavan muutosehdotuksen A-2798, jolla muodostuu Lahden kaupungin Keski-Lahden (1.) kaupunginosan korttelin 15 tontti 71. Tontille sijoittuvan rakennuksen voi toteuttaa kokonaan tai osittain puurakenteisena ja/tai uusvanhaa tyyliä toteuttaen.

Keskusta-alueella on erityisesti vaalittava täydennysrakentamisen korkeatasoista toteutusta. Rakennukseen sekä sen yksityiskohtiin tulee kiinnittää erityistä huomiota arkkitehtuurin ja valittavien materiaalien osalta (MRL §117).

Soveltuvien osin tämänkin kaavan/tontin laadun minimivaatimukset tulisivat olla kuten päätöksessä KV 11.10.2021 §123 (asemakaavan muutosehdotus A-2691d, Paavolan (3.) kaupunginosan kortteli 93 tontti 15).

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 21.08.2023

§ 257

Päätös

Muutosehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto hyväksyy muistutuksesta huolimatta asemakaavan muutosehdotuksen A-2798, jolla muodostuu Lahden kaupungin Keski-Lahden (1.) kaupunginosan korttelin 15 tontti 71.”

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä jäsen Toni Putula teki seuraavan muutosehdotuksen: ”Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen: ”Kaupunginvaltuusto hyväksyy muistutuksesta huolimatta asemakaavan muutosehdotuksen A-2798, jolla muodostuu Lahden kaupungin Keski-Lahden (1.) kaupunginosan korttelin 15 tontti 71. Tontille sijoittuvan rakennuksen voi toteuttaa kokonaan tai osittain puurakenteisena ja/tai uusvanhaa tyyliä toteuttaen. Keskusta-alueella on erityisesti vaalittava täydennysrakentamisen korkeatasoista toteutusta. Rakennukseen sekä sen yksityiskohtiin tulee kiinnittää erityistä huomiota arkkitehtuurin ja valittavien materiaalien osalta (MRL §117).”
Soveltuvien osin tämänkin kaavan/tontin laadun minimivaatimukset tulisivat olla kuten päätöksessä KV 11.10.2021 §123 (asemakaavan muutosehdotus A-2691d, Paavolan (3.) kaupunginosan kortteli 93 tontti 15).”

III varapuheenjohtaja Milla Bruneau kannatti tehtyä muutosehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että oli tehty kannatettu esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava ehdotus, minkä johdosta tulee äänestää. Selostus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen nimenhuutoäänestyksenä: Ne, jotka kannattavat esittelijän pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat jäsen Toni Putulan muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 2 JAA-ääntä (Nieminen E., Hildén), 7 EI-ääntä (Lampinen, Aaltonen, Talja, Ratia, Nieminen M., Putula, Bruneau) ja 1 TYHJÄ-ääni (Kaikkonen). Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja totesi jäsen Toni Putulan muutosehdotuksen voittaneen äänin 7–2, yhden äänestäessä tyhjää.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupungin Keski-Lahden (1.) kaupunginosan korttelin 15 tonttia 71 koskeva asemakaavan muutosehdotus A-2798 (Hämeenkatu 5, Keski-Lahti).

Asemakaavan muutos tehdään yksityisen kiinteistön omistajan aloitteesta. Asemakaavatyön tavoitteena on täydennysrakentamisen mahdollistaminen tontilla sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuksen suojeleminen.

Lahden kaupungin strategian 2030 (kaupunginvaltuuston hyväksymä 14.3.2022) mukaisesti kaavalla vahvistetaan keskusta-alueen viihtyisyyttä suojelemalla kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus, luodaan kestävää kaupunkirakennetta täydennysrakentamisen avulla sekä parannetaan

alueen elävyyttä katutilaan avautuvan, uuden liiketilan ja siihen liittyvän istutettavan edusta-alueen avulla.

Asemakaavan muutoksella sallitaan uuden, 8-kerroksisen ja 2 700 k-m² laajuisen asuin-, liike- ja toimistorakennuksen rakentaminen tontille. Uudisrakennukseen saa sijoittaa myös opiskelija- tai palveluasumista. Uudisrakennus tulee sijoittaa tontin eteläreunaan siten, että se ulottuu viiden metrin päähän Rauhankadun puoleisesta tontinrajasta ja kuuden metrin päähän tontin länsireunasta. Uudisrakennuksen runkosyvyys on 12 metriä, jonka ulkopuolelle saa toteuttaa 1,5 m ulkonevat, kevytilmeiset parvekkeet rakennuksen pohjois- ja itäisivulle (parv). Rakennuksen Rauhankadun puoleiseen päähän katutasoon tulee toteuttaa liiketila (kl), jonka eteen tulee toteuttaa avoin, katutilaan liittyvä puolijulkinen tai julkinen sekä istutettava tila (e).

Tontille saa rakentaa maanalaisia paikoitus- ja muita tiloja. Piha-alue tulee istuttaa ja pihalle saa rakentaa enintään 30 k-m² laajuisen piharakennuksen riittävän etäälle tontin suojeltavasta rakennuksesta (ma, is). Hämeenkadun puoleiselle sivulle saa toteuttaa maanalaisiin tiloihin johtavan ajoluiskan.

Hämeenkadun ja Rauhankadun kulmauksessa sijaitseva vanha jugendrakennus osoitetaan suojeltavaksi (sr). Kaavalla annetaan lisäksi määräyksiä, jotka koskevat julkisivujen käsittelyä (parv, ju), piha-alueen istuttamista ja järjestelyä (is), liittymäkieltoja, auto- ja polkupyöräpaikkojen järjestämistä (ap), hulevesien käsittelyä (hu) sekä pohjaveden suojelua (pv-1).

Lähtötiedot

Suunnittelualueen tontin omistaa Keskisuomalainen Oyj.

Tontilla sijaitseva, vuonna 1908 valmistunut asuin- ja liikerakennus on mainittuna selvityksessä Lahden kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista. Selvityksen mukaan rakennus on Lahden vanhin säilynyt jugendtalo ja tyylinsä harvoja edustajia kaupungissa. Rakennuksen julkisivut ovat säilyneet erittäin hyvin. Sisältä se on muutettu täysin porrashuonetta lukuun ottamatta.

Tontin päärakennuksessa sijaitsee asuntoja sekä liike- ja toimistotiloja. Piharakennus on varasto-, autotalli- sekä toimitilakäytössä. Piha-alue on pääosin pysäköintikäytössä ja tontin kaakkoiskulmassa on pihan oleskelualue. Päärakennuksessa toimii mm. Lahden Mediakulma, Etelä-Suomen Sanomien asiakaspalvelu sekä Radio Voima.

Lähtötiedot on kuvattu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Kaavatilanne

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa suunnittelualue sijoittuu keskustatoimintojen alueelle (C). Lahden yleiskaavassa Y-203 suunnittelualue on merkitty kuuluvaksi keskustatoimintojen alueeseen (C-1). Suunnittelualueella on voimassa asemakaava 12139/A vuodelta 1952.

Asemakaavan muutoksen vaikutukset

Asemakaavan muutoksella sallitaan uuden kerrostalon rakentaminen keskelle olemassa olevaa kaupunkirakennetta, millä on olennaisia vaikutuksia ympäristössä asuvien, työskentelevien ja liikkuvien ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön. Uusi kerrostalorakennus vaikuttaa ympäröivistä asunnoista avautuviin näkymiin naapurikiinteistöjen osalta. Nykyinen piharakennus on kaavan perusteella mahdollista purkaa ja uusi rakennus sijoittuisi osin piharakennuksen paikalle.

Uudisrakennus vaikuttaa näkymiin erityisesti Rauhankadun toisella puolella olevista asuinnoista katsottuna sekä eteläpuolella olevan naapuritontin lähimpien asuntojen näkymien osalta. Kauempana sijaitsevien asuinrakennusten näkymiin rakennuksen vaikutus on pienempi johtuen ympäristön muusta, korkeasta rakentamisesta. Rauhankadun toisella puolella olevien asuntojen osalta vaikutusta lieventää kapea runkosyvyys (12 m). Eteläpuolella olevien asuntojen osalta uudisrakennus ei peitä auringon valon kannalta tärkeimpiä ilmansuuntia. Uudisrakennus peittää myös lounaispuolella olevasta kerrostalosta suojeltavaa jugendrakennusta kohti avautuvaa näkymää olevaa piharakennusta enemmän, mitä uudisrakennuksen ulottaminen kauemmas tontin länsipuoleisesta rajasta lieventää.

Asemakaavan toteutusvaiheessa rakentamisaikaiset vaikutukset ympäristön ihmisten elinoloihin ovat tiiviisti rakennetussa ympäristössä merkittäviä. Toteuduttuaan kaava luo uutta kaupunkiympäristöä myös uusille asukkaille. Uudisrakentaminen aiheuttaa olevien naapurikiinteistöjen kannalta oleellisen muutoksen nykytilanteeseen nähden, vaikka nykyinen piharakennuskin rajautuu uudisrakennuksen tavoin matalampana rakennuksena naapuritontteja vasten.

Katu ympäristön käyttäjien kannalta asemakaavalla avattava tontin kaakkoiskulma (e) liiketiloineen luo katutilaan uutta, laadukasta ja käytettävää ympäristöä. Nykytilanteessa kyseinen tontinosa on aidattu katualueesta.

Kaavalla mahdollistetaan L:n muotoisen piharakennuksen purkaminen, jolloin piha avautuu itä-länsisuunnassa. Tämä avartaa näkymiä tältä osin. Piha-alue määrätään kaavalla istutettavaksi ja sillä ei sallita enää

merkittävästi pysäköintiä, millä on myös korttelin sisäisiin näkymiin positiivinen vaikutus.

Suunnittelualue tukeutuu olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen ja liikenneverkkoon. Uudisrakentaminen täydentää kaupungin keskustan rakennetta ja lisää osaltaan keskusta-alueen vetovoimaa uusien asukkaiden myötä. Olemassa olevan kaupunkirakenteen täydennysrakentamisella on laajemmassa kuvassa erittäin suuria ja myönteisiä vaikutuksia olemassa olevien palveluiden ja yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi ja parantamiseksi. Alueella on olemassa olevat, erittäin hyvät kävelyn, pyöräilyn ja julkisen liikenteen yhteydet. Keskustan tiivistäminen on myös yhdyskunta- ja energiataloudellisesti kaupungille kannattavaa. Kaava toteuttaa omalta osaltaan tätä laajempaa tavoitetta kaupungin olevan keskustan tiivistämiseksi, asukasmäärän kasvattamiseksi sekä elinvoiman lisäämiseksi.

Kaupunkikuvan ja kulttuuriperinnön kannalta merkittävä jugendrakennus suojellaan kaavassa, kun aiemmin sitä ei ole asemakaavalla suojeltu. Uusi täydennysrakentaminen on suunniteltu sijoitettavaksi tontille siten, ettei se olennaisesti heikennä tontilla sijaitsevan jugendrakennuksen suojelutavoitteita. Uudisrakennus muodostaa uuden, näkyvän taustan kaupunkikuvassa suojeltavalle rakennukselle, mutta esimerkiksi Hämeenkadulta katutasolta tarkasteltaessa uudisrakennus jää kuitenkin suojellun rakennuksen taakse. Uudisrakennuksen soveltuvuutta suojeltavan rakennuksen läheisyyteen on pyritty ottamaan huomioon sen sijoituksen, korkeuden, julkisivumääräysten ja piha-alueen käsittelyä koskevien määräysten avulla.

Vaikutuksia on arvioitu tarkemmin asemakaavan selostuksessa.

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Kaavahanke sisältyy kaupungin vuosien 2020–2022 kaavoitusohjelmiin. Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä sekä osallisille kirjeitse luonnosvaiheen kuulemisen yhteydessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laadittiin ja asetettiin nähtäville kaavahankkeen kotisivulle 16.3.2020. Luonnosvaiheen kuuleminen järjestettiin 3.12.–16.12.2020, missä yhteydessä pyydettiin myös viranomaislausunnot. Kaavatyötä on esitelty yleisötilaisuudessa 3.6.2020. Kaavatyöhön liittyvä aineisto on ollut nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla internetissä.

Valmistelu on tarkemmin kuvattu asemakaavan selostuksessa.

Luonnosvaiheen kuulemisessa saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niiden huomioiminen on kuvattu lyhennettyinä asemakaavan selostuksessa. Saadut lausunnot ja mielipiteet ovat kokonaisuudessaan päätösehdotuksen liitteenä.

Muutokset luonnosvaiheen kuulemisen jälkeen

Kaavaehdotusta on muokattu luonnosvaiheen kuulemisen jälkeen siten, että uudisrakennuksen kerrosluvuksi on valittu luonnosvaiheessa esitetyistä vaihtoehtoista matalampi (8 kerrosta). Uudisrakennus sijoittuu lisäksi tontin länsireunassa kauemmas rajasta. Uudisrakennuksen rakennusoikeutta on pienennetty. Piha-alueelle sallitun, laajemman talousrakennuksen rakennusoikeus ja -ala on poistettu ja korvattu pienemmällä rakennusoikeudella. Maininnat vanhan piharakennuksen maanpäällisten ja maanalaisten osien säilyttämisestä on laadittujen selvitysten ja katselmusten perusteella poistettu. Kaavaehdotukseen on lisätty uudisrakennuksen osalta mahdollisuus opiskelija- ja palveluasumiselle. Uudisrakennuksen parvekkeita ja julkisivuja koskevia määräyksiä on täsmennetty.

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli asiaa 26.1.2023 § 4.

Asian esittelijän, suunnittelujohtaja Petri Honkasen päätösehdotus oli seuraava:

”Lautakunta päättää hyväksyä asemakaavan muutosehdotuksen A-2798 asetettavaksi julkisesti nähtäville.

Mikäli mahdolliset muistutukset eivät anna muuhun aihetta, lautakunta esittää, että kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy asemakaavan muutosehdotuksen A-2798, jolla muodostuu Lahden kaupungin Keski-Lahden (1.) kaupunginosan korttelin 15 tontti 71.”

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asemakaavan muutosehdotus A-2798 on ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 9.2.–13.3.2023. Sinä aikana on saatu pyydettyinä kaksi ehdotusvaiheen lausuntoa sekä yksi muistutus.

Ehdotusvaiheen lausunnot

Hämeen ELY-keskus toteaa ehdotusvaiheen lausunnossaan, että luonnosvaiheessa annettu lausunto on huomioitu kaavatyössä.

Lahden kaupunginmuseo toteaa ehdotusvaiheen lausunnossaan, että luonnosvaiheen jälkeen laadittujen, tarkempien tutkimusten ja selvitysten perusteella museo ei vastusta esitettyä kaavaehdotusta, joka mahdollistaa piharakennuksen purkamisen. Painorakennuksen kulttuurihistoriallinen

merkittävyys tulee kuitenkin ilmaista kaavan selostuksessa ja tontilla oleva rakennuskanta esittää kuvin. Uudisrakentamisen väriä tulee kaavassa ohjata vaaleaksi, mutta ei saman sävyiseksi tontilla sijaitsevan jugend-rakennuksen kanssa. Museolla ei ole muuta huomautettavaa hankkeeseen.

Muistutus

Kaavaehdotuksesta saatiin yksi muistutus, jossa todetaan, että uusi kerrostalo aiheuttaisi historiallisesti arvokkaan yrityskokonaisuuden tuhoutumisen, koska toimintaan liittyvä toinen rakennus jouduttaisiin purkamaan. Uudisrakentaminen alueella on tarpeetonta ja turhaa. Uudisrakennus olisi myös muuta rakennuskantaa korkeampi, mikä aiheuttaisi maisemahaitan jugend-talon vieressä. Vanhat toimitilat tulee säilyttää kokonaisuutena.

Kaupunkisuunnittelun vastaus muistutukseen

Kaavatyössä on tutkittu piharakennuksen säilyttämismahdollisuudet hyvin tarkasti. Kaavaluonnosvaihtoehdoissa osittainen säilyttäminen oli yksi vaihtoehto. Myös kaupunginmuseo edellytti luonnosvaiheen lausunnossaan piharakennuksen säilyttämistä edes osittain. Rakennuksesta laaditut selvitykset ja tutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet, että piharakennuksen kunnostaminen aiheuttaa erittäin suuria taloudellisia ja teknisiä vaikeuksia. Käytyjen keskustelujen, katselmusten ja tutkimusten jälkeen on todettu, että piharakennuksen säilyttämiselle ei ole edellytyksiä. Kaupunginmuseo on ehdotusvaiheen lausunnossaan todennut, että se ei vastusta esitettyä kaavaehdotusta, joka mahdollistaa painorakennuksen purkamisen.

Uudisrakennus sijoittuu tontin jugend-rakennukseen nähden katutasolta tarkasteltuna taka-alalle ja se edellytetään sisennettäväksi Rauhankadun puoleisesta tontinrajasta. Näillä ehdoilla sekä sen julkisivua koskevilla määräyksillä turvataan katutasossa tarkasteltuna jugend-rakennuksen

pysyminen tontin näkyvimpänä rakennuksena sekä kaupunkikuvallisesti ja maisemallisesti merkittävänä kohteena. Toteuttajan suorittaman ennakkomarkkinoinnin ansiosta uudisrakentamishanke ei käynnisty lainkaan tai käynnistyy vasta myöhemmin, mikäli uusille asunnoille ei ole riittävästi kysyntää.

Muutokset kaavaehdotukseen nähtävillölon jälkeen

Lahden kaupunginmuseon ehdotusvaiheen lausunnon perusteella kaavaehdotukseen on tehty tekninen muutos, jolla uudisrakennuksen julkisivuja koskevaa määräystä (ju) on täsmennetty siten, että julkisivun värisävyn tulee olla vaalea ja se ei saa olla keltainen. Lisäksi kaavaselostusta on täydennetty. Saatu ELY-keskuksen ehdotusvaiheen lausunto tai muistutus eivät edellytä muutoksia kaavaehdotukseen.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehty tarkennus on vähäinen eikä muuta olennaisesti kaavan sisältöä, joten asemakaavaehdotusta ei ole tarpeellista asettaa uudelleen nähtäville.

Maankäyttösopimus

Asemakaavan muutokseen liittyen on tehty maankäyttösopimus yksityisen kiinteistönomistajan kanssa, ja se on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa 14.6.2023 § 73.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, asemakaavat

Toimenpiteet

Ote pöytäkirjasta ilman liitteitä Keskisuomalainen Oyj,
ote pöytäkirjasta ilman liitteitä [REDACTED],
sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY-keskukselle

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti: kuulutus Hämeen ELY-keskus,
kuulutus + kartta Hämeen Maanmittauslaitos,
kuulutus + kartta Päijät-Hämeen liitto,
kuulutus kaupunkiympäristön palvelualueen kaupunkisuunnittelu

Liitteet

- 5 A-2798 Kaavaselostus tekninen muutos ja seurantalomake
- 6 A-2798 Kaavaehdotuskartta tekninen muutos
- 7 A-2798 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
- 8 A-2798 Havainnekuvat
- 9 A-2798 Luonnosvaiheen lausunnot
- 10 A-2798 Luonnosvaiheen mielipiteet
- 11 A-2798 Asemakaavahakemus
- 12 A-2798 Rakennushistoriaselvitys
- 13 A-2798 Kuntotutkimus
- 14 A-2798 Sisäilma- ja rakenneselvitys
- 15 A-2798 Ehdotusvaiheen lausunnot
- 16 A-2798 Muistutus
- 17 Äänestyslista KH 21.8.2023 §257

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 75

Valtuustoaloite selko- ja monikielisydestä kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa

9394/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Viestintäpäällikkö Liisa Minkkinen p. 044 482 6509

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitetyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 21.08.2023

§ 256

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon

tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa

Valtuutettu Eveliina Aaltonen ja 19 muuta valtuutettua 9.3.2020:

”Lahden kaupungin tulee viestiä toiminnastaan ja päätöksenteostaan myös selkokielellä.

Lahdessa asuu yhä enemmän kuntalaisia, joiden tavoittaminen on erityisen haastavaa kuntien viestinnälle. Viesti-perille-selko-opas on kunnille laadittu ohje selkokielen soveltamisesta kunnan viestinnässä.

Selkokieli on kielen muoto, jossa on otettu huomioon vastaanottajan kielelliset edellytykset. Se on rakenteeltaan helppo lukea ja ymmärtää.

Selkokielen tarpeelle on monia syitä ja sitä tarvitsevia on monissa lahtelaisissa ryhmissä mm. vammaisissa, iäkkäissä ja suomea opiskelevissa maahanmuuttajissa.

Demokratian, tasa-arvon ja osallisuuden kannalta on tärkeää, että jokainen lahtelainen saa tietää, mistä tämän kotikaupungissa päätetään ja pystyy osallistumaan päätöksentekoon. Lisäksi on tärkeää, että henkilöiden asioidessa omissa asioissaan he saavat sellaisia vastauksia, joita heidän on mahdollista ymmärtää.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Lahti viestii toiminnastaan ja merkittävimmistä päätöksistään selkokielellä. Viestiminen myös yleisimmillä vieraskielillä kuten venäjä ja arabia tulee ottaa huomioon. Lisäksi kaupungin pitää viestiä viranomaispäätöksiään kuntalaisille niin, että varmistetaan päätöksen ymmärrettävyys asianosaisen kohdalla.”

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi, kokouksessaan 24.4.2023, 35§.

Valtuustoaloitteeseen on pyydetty lausunnot vammais- ja vanhusneuvostolta, palautusesityksessä edellytetyllä tavalla. Lausunnot ja vastineet on täydennetty alla olevaan vastaukseen.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Vammais- ja vanhusneuvostojen lausunnot

Aloitteeseen on pyydetty vanhus- ja vammaisneuvoston lausunnot. Lausunnoissa tunnustettiin kaupungin tekemä työ selkokieliisyyden edistämiseksi, tunnistettiin sen vaatima erityisosaaminen ja toivottiin, että hyödynnettäisiin kokemusasiantuntijoita.

Viestintä on hakenut mukaan Kehitysvammaliiton Selkeästi meille - hankkeeseen, jossa yhteiskehitetään Lahden verkkopalveluja helppokäyttöisiksi ja helposti ymmärrettäviksi. Työpajat sisältävät kohtaamisia kokemusasiantuntijoiden kanssa ja syventävät ymmärrystä kognitiivisesta saavutettavuudesta. Pajat järjestetään elo-syyskuussa 2023.

Lausunnoissa toivottiin myös selkeyttä päätösteksteihin. Viranhaltija- ja toimielinpäätösten tekstien valmistelijoita koulutetaan säännöllisesti huomioimaan tekstien selkeys ja ymmärrettävyys.

Saavutettavuus

Hyvä yleiskieli on tavoitteena kaikessa Lahden kaupungin viestinnässä. Kaupungin päätöksentekoviestinnän selkeyttämiseksi ja saavutettavuuden parantamiseksi on otettu merkittäviä askeleita ja selkeän kirjoittamisen eteen tehdään jatkuvaa työtä.

Saavutettavuuden edistäminen on olennainen osa julkisen hallinnon palveluita. Saavutettavuudella tarkoitetaan, että verkkosivut ja

mobiilisovellukset sekä niiden sisällöt ovat sellaisia, että kuka tahansa voisi niitä käyttää ja ymmärtää, mitä niissä sanotaan. Saavutettavuus on tekniikkaa, helppokäyttöisyyttä ja sisällön ymmärrettävyyttä.

Esimerkiksi vuonna 2020 toteutetussa verkkosivu-uudistuksessa kiinnitettiin erityistä huomiota saavutettavuuteen. Uudistustyö tehtiin yhteistyössä saavutettavuusasiantuntijan ja lukijälähtöisen tekstin asiantuntijan kanssa.

Lahden kaupungin verkkopäivittäjille ja viestijöille järjestetään säännöllisesti kirjoitus- ja saavutettavuuskoulutusta. Etelä-Suomen aluehallintoviraston saavutettavuusvalvonnan asiantuntija on pitänyt koulutuksen saavutettavuusdirektiivistä ja sen vaikutuksista asiantuntijoiden työhön. Kirjoituskouluttaja on pitänyt useita koulutuksia, erityisesti tekstien rakenteeseen liittyen.

Päätöksentekoviestintä

Päätöksentekoviestintää on selkiytetty kouluttamalla valmistelijoita, jotka tuottavat tekstit viranhaltijapäätöksiin ja toimielinpäätöksiin. Koulutuksia järjestetään vuosittain. Ne kohdistuvat selkeän ja ymmärrettävän tekstin tuottamiseen. Päätöstekstin rakenne on muutettu jo vuonna 2019 lukijaystävällisemmäksi siten, että alussa kerrotaan päätös ja päätösehdotus, jonka jälkeen asia taustoitetaan ja perustellaan. Lahden kaupungin siirtyessä käyttämään uutta asiantuntijajärjestelmää vuonna 2021 kaikki asiakirjapohjat päivitettiin saavutettaviksi.

Viestintäpalvelut tekevät tiedotteita merkittävistä kaupunkilaisten arkeen vaikuttavista päätösasioista yhdessä asiantuntijoiden kanssa.

Tiedotevalmistelussa pyritään tiivistämään ja selkeyttämään esityslista- ja päätöstekstiä eli kertomaan kaupunkilaisille, mitä päätös käytännössä tarkoittaa ja miten se vaikuttaa arkeen. Viestintää tehdään

esityslistavaiheessa ennen päätöksentekoa sekä kokousten jälkeen uutisoimalla päätetyistä asioista.

Lisätietoa päätöksistä ja kaupungin palveluista saa Lahti-Pisteestä. Lahti-Piste tarjoaa asiakasohjausta ja palveluneuvontaa eri tavoin; paikan päällä, puhelimitse, sähköpostitse, yleisen e-palutteen sekä chatin välityksellä.

Selkokieli

Selkokieli on oma kielimuotonsa. Selkokieli on hyvää yleiskieltä helppolukuisempaa ja siinä huomioidaan lukijoiden kielelliset erityistarpeet hyvää yleiskieltä tarkemmin. Selkokielisen sisällön tuottaminen vaatii aina erityistä asiantuntemusta, joka on otettava huomioon myös materiaaleja päivitettäessä.

Kaupungin päätösaasiat pyritään kertomaan hyvällä yleiskielellä ja mahdollisimman asiakaslähtöisesti avaamalla käsitteitä, käyttämällä tuttuja sanoja, esimerkkejä, yksinkertaisia lauserakenteita sekä tietoa tiivistämällä.

Kaupungin toimintaan liittyviä sisältöjä on kirjoitettu myös selkokielellä. Esimerkiksi kirjasto on tuottanut selkokieliset ohjeet kirjastossa asiointiin. Osallistuvasta budjetoinnista on tehty selkokielinen video, mikä tutustuttaa osallistamisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksiin. Lahden vammaispoliittinen ohjelma on valmisteltu eri toimijoista koostuvassa työryhmässä. Vammaispoliittisesta ohjelmasta on tehty myös selkokielinen versio. Ohjelmassa on käsitelty kaupungin ja muiden toimijoiden tarjoamia peruspalveluja.

Kevään kuluessa laaditaan kaupungin esteettömyyssuunnitelma, jossa huomioidaan niin fyysinen kuin digitaalinen esteettömyys.

Esteettömyyssuunnitelman valmistelua koordinoi kaupungin vammaisneuvoston nimeämä esteettömyystyöryhmä.

Kieliversiot

Lahden kaupungin varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa natiivit kielentaitajat ovat oppilaiden ja perheiden arjen tukena. He kääntävät ja selittävät sisältöjä. Samalla he opastavat perheitä ja ovat linkki päiväkodin tai koulun ja kodin välisessä yhteydenpidossa. Hakuohjeet perusopetuksen ensimmäiselle luokalle on käännetty englanniksi, venäjäksi ja arabiaksi. Kodin, koulujen ja päiväkotien välisen viestinnän selkokielisyyteen on panostettu.

Poikkeustilanteissa kaupungin viestintä tuottaa sisältöjä myös muilla kielillä englannin lisäksi. Esimerkiksi perusopetuksen koronaohjeita tuotettiin arabiaksi, venäjäksi ja englanniksi, sekä yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän kanssa useilla muilla kielillä. Ukrainasta Suomeen saapuvien ohjeet käännettiin ukrainaksi.

Alueellinen integraatiopalvelupiste Alipi tarjoaa maksuttomia ohjaus- ja neuvontapalveluita sekä monikielistä viestintää Päijät-Hämeen, Myrskylän ja Pukkilan alueen maahanmuuttajille. Heitä palvellaan suomeksi, englanniksi, venäjäksi, arabiaksi, espanjaksi, saksaksi, ukrainaksi ja ruotsiksi. Tarvittaessa käytetään tulkkia.

Alipissa lisättiin vuonna 2022 erityisesti ukrainankielistä viestintää. Alipi tiedottaa ajankohtaisista asioista eri kielillä sosiaalisessa mediassa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Toimenpiteet

Kv: -

Liitteet

- 18 Vammaisneuvoston lausunto 11.5.2023 Valtuustoaloite selko- ja monikielisydestä kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa
- 1 Vanhusneuvoston lausunto- Selko- ja monikielisyyteen päätöksenteossa ja kaupungin
- 9 toiminnassa._

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 76

Vastauksen antaminen kaupunginvaltuustolle tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksen johdosta

395/00.04.00.01/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konsernipalvelujohtaja Mika Mäkinen, p. 050 556 9815

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Elinvoimajohtaja Henna Eskonsipo-Bradshaw, p. 044 482 0838

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius, p 044 716 1895

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee kaupunginhallituksen antaman selvityksen tiedokseen.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 269

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa tarkastuslautakunnan vuodelta 2022 hyväksymän Lahden kaupungin arviointikertomuksen johdosta vastauksenaan kaupunginvaltuustolle jäljempänä perusteluosassa esitetyn.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

“Kaupunginvaltuusto merkitsee kaupunginhallituksen antaman selvityksen tiedokseen.”

Perusteluosa

Kaupunginvaltuusto päätti 12.6.2023 § 64 merkitä tiedokseen tarkastuslautakunnan 6.6.2023/47 § hyväksymän Lahden kaupungin arviointikertomuksen vuodelta 2022.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti kehottaa kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin seuraavien tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyjen asioiden osalta sekä ilmoittamaan niistä kaupunginvaltuustolle 4.9.2022 mennessä:

- miten varmistetaan, että tiedonkulku kaupungin ja taloushallinnon palveluista vastaavan Provincia Oy:n välillä toimii jatkossa paremmin,
- miten varmistetaan, että kaikkien kaupungin konserniyhteisöjen tilinpäätökset käsitellään ajallaan ja asianmukaisesti yhtiöiden hallinnossa,
- miten varmistetaan kaupungin hankintaprosessien lainmukaisuus ja riittävät resurssit,
- miten varmistetaan, että kaupungissa on toimiva ja riittävä sisäinen tarkastus,

- miten varmistetaan, että taloudelliset riskit ovat hallinnassa kaupungin osallistuessa muiden tahojen järjestämään tapahtumatuotantoon,
- sekä muista mahdollisista tässä arviointikertomuksessa esiin tulleista asioista harkintansa mukaan.

Selvityspyynnön 1. kohta:

Miten varmistetaan, että tiedonkulku kaupungin ja taloushallinnon palveluista vastaavan Provincia Oy:n välillä toimii jatkossa paremmin?

Tarkastuslautakunta on nostanut esiin kysymyksen siitä, miten varmistetaan, että tiedonkulku kaupungin ja taloushallinnon palveluista vastaavan Provincia Oy:n välillä toimii jatkossa paremmin.

Lahden kaupungin talouspalvelut ja Provincia Oy ovat käynnistäneet tehostetut toimenpiteet, joilla varmistetaan tiedonkulkua.

Kaupungin ja yhtiön välille on palvelusopimuksessa määritetty vastuunjakotaulukot tehtävittäin. Taulukoiden täsmentäminen niin, että ne ovat yksiselitteisesti ymmärrettävissä kummassakin organisaatiossa, käynnistettiin toukokuussa 2023 ja tavoite on saada täsmennykset valmiiksi viimeistään syyskuussa 2023.

Lisäksi tilinpäätösprosessi kuvataan niin, että vastuualueet ovat selkeät ja molemmilla osapuolilla on yhteinen näkemys prosessista. Talouspalvelut täsmentää tilinpäätökseen liittyviä päätöstekstejä niin, että ne ovat yksiselitteisiä. Kaupungin tulee lisäksi täsmentää konserniin liittyen prosessien omistajuutta ja tähän liittyen on sovittu jatkotoimenpiteet elokuulle 2023.

Lahden kaupungin ja Provincia Oy:n välisissä yhteistyöryhmien kokouksissa tullaan jatkossa aikaisempaa tarkemmin käsittelemään prosessien mukaisia ajankohtaisia asioita.

Provincia Oy on ottanut käyttöön uuden asiakkuuden hoitomallin, jonka tavoitena on parantaa asiakkuuden johtamista kokonaisuutena ja selkeyttää rooleja. Provincia on myös ottanut käyttöön keväällä 2023 tiketti-järjestelmän, jolla se pyrkii varmistamaan, että kaikki asiakkaan toimittamat tehtäväpyynnöt hoituvat sovitun aikataulun mukaisesti.

Talouspalvelut ja Provincia Oy seuraavat tiedonkulun paranemista ja tarvittaessa edellä mainittujen kehittämistoimenpiteiden lisäksi otetaan käyttöön muita toimenpiteitä.

Selvityspyynnön 2. kohta:

Miten varmistetaan, että kaikkien kaupungin konserniyhteisöjen tilinpäätökset käsitellään ajallaan ja asianmukaisesti yhtiöiden hallinnossa?

Tarkastuslautakunta on nostanut esiin kysymyksen siitä, miten varmistetaan, että kaikkien kaupungin konserniyhteisöjen tilinpäätökset käsitellään ajallaan ja asianmukaisesti yhtiöiden hallinnossa.

Konserniyhteisöjen tilinpäätösten asianmukainen ja oikea-aikainen käsittely on yhteisöjen hallitusten vastuulla. Operatiivisesti siitä vastaa yhteisön operatiivinen johto, jota hallitus valvoo. Omistajaohjauksen tehtävä on tehdä konsernivalvontaa ja puuttua, kun puuttuttavaa on.

Konserniraportointia on perinteisesti tehty yhteistyössä Provincia Oy:n kanssa. Omistajaohjaus- ja talouspalvelut yhdessä Provincia Oy:n kanssa ovat havainneet, että taloudenraportoinnin osalta prosessia tulee osin

täsmentää. Omistajaohjaus- ja talouspalvelut ovat yhdessä Provincia Oy:n kanssa käynnistäneet keväällä 2023 prosessien määrittelytyön, jonka tarkoituksena oli avata kaikille osallisille keskeiset vastuut ja prosessin osien vastuuhenkilöt. Prosessikuvaukset valmistuivat 21.6.2023. Konserniraportoinnin ohjeet uudistetaan syksyllä 2023. Uudet ohjeistukset ovat käytössä vuoden 2023 tilinpäätöksen raportointien yhteydessä. Ohjeistukset määrittävät konsernitilinpäätöksen laadintaan liittyvät tehtävät, vastuuhenkilöt ja aikataulut. Vastaavat ohjeistukset ovat käytössä myös osavuosisikatsausten ja talousarvion laadinnassa. Osana ohjeistusta määritetään vastuuhenkilöt, tehtävät ja keinot, joilla vastaavan kaltaiset virheet vältetään.

Yhtiöiden hallitukset vastaavat, että konserniyhteisöjen tilinpäätökset käsitellään ajallaan ja asianmukaisesti. Omistajaohjaus on perinteisesti kutsunut yhtiöiden toimitusjohtajia ja hallituksen puheenjohtajia sekä talousjohtoa yhteen konsernina. Tilinpäätösten aikataulujen ja asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi omistajaohjaus ottaa asian esiin yhtiöiden operatiivisen johdon ja hallituksen puheenjohtajien kanssa vuoden 2023 aikana ja varmistaa, että yhtiöt tietävät ajantasaiset aikataulut ja tehtävät.

Selvityspyynnön 3. kohta:

Miten varmistetaan kaupungin hankintaprosessien lainmukaisuus ja riittävät resurssit?

Tarkastuslautakunta on nostanut esiin kysymyksen siitä, miten varmistetaan, että kaupungin hankintaprosessien lainmukaisuus ja riittävät resurssit.

Palvelualueilla on käytetty aikaisempaa enemmän ulkopuolista asiantuntijapalvelua haasteellisissa hankinnoissa, jotta voidaan paremmin varmistua niiden lainmukaisuudesta.

Lakipalveluissa on lisätty hankintalainsäädännön tuntemusta niin, että kaksi lakimiestä on erikoistunut hankintalainsäädäntöön aikaisemman yhden lakimiehen sijasta. Mikäli hankintojen juridista oikeellisuutta lakipalvelujen tuella halutaan edelleen lisätä ja varmistaa, tulisi lakimiehen osallistua kriittisten hankintojen tekemiseen jo tarjouspyyntövaiheessa ja edelleen koko hankinnan ajan. Lakipalvelujen nykyisillä resursseilla ei ole tähän mahdollisuutta. Mikäli tältä osin halutaan parannuksia, tulisi lakipalveluiden resursseja lisätä yhdellä erityisesti hankintoihin keskittyvällä lakimiehellä.

Hankintapalvelut-yksikössä ohjataan palvelualueiden hankintoja strategisella tasolla tavoitteena hankintaohjelman tavoitteiden toteutuminen. Hankintapalvelujen resurssointia on päätetty vahvistaa kahdella hankinta-asiantuntijalla ja rekrytoinnit näiden osalta on käynnistetty. Asiantuntijat tulevat jatkossa tukemaan palvelualueita niiden hankinnoissa ja hankintojen kehittämisessä.

Selvityspyynnön 4. kohta:

Miten varmistetaan, että kaupungissa on toimiva ja riittävä sisäinen tarkastus?

Tarkastuslautakunta on nostanut esiin kysymyksen siitä, miten varmistetaan, että kaupungissa on toimiva ja riittävä sisäinen tarkastus.

Sisäinen tarkastus on kaupunginhallituksen ja ylimmän johdon riippumaton ja objektiivinen arviointi- ja konsulttitoiminto. Sisäinen tarkastus arvioi

järjestelmälliseen lähestymistapaan perustuen kaupunkikonsernin toiminnan hyvän hallinto- ja johtamistavan, sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta ja tuloksellisuutta.

Sisäisen tarkastuksen tehtäväkenttä on laaja, kattaen kaupunkikonsernin koko toiminnan ja toiminnan erilaiset organisointimuodot. Toiminnassa korostuu johtamisen ja päätöksenteon edellytysten varmistaminen sekä toiminnan tuloksellisuuden, lainmukaisuuden ja eettisyyden arviointi.

Keskeistä sisäisen tarkastuksen toimivuuden varmistamisessa ovat selkeät tarkastuksen ohjeet ja säännöt. Kaupunginhallitus on hyväksynyt Lahden kaupungin sisäisen tarkastuksen toimintasäännön 20.6.2016 § 199.

Toimintasääntö päivitetään ja tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi alkusyksyllä 2023. Kaupunginhallitus on lisäksi hyväksynyt Sisäinen valvonta osana hyvää hallinto- ja johtamistapaa -ohjeen 5.12.2022 § 442. Näiden sääntöjen ja ohjeiden avulla luodaan sisäisen valvonnan ja tarkastuksen toimenpiteet, vastuut, toimintaperiaatteet ja raportointikäytännöt.

Tarkastusta suorittavien tulee olla riippumattomia ja toiminnassaan objektiivisia. Tämä edellyttää, että sisäinen tarkastus on organisoitu siten, että se on suoraan kaupunginjohtajan alainen. Tämä on Lahdessa ja yleisesti nähty tärkeäksi tavaksi organisoitaessa toimintaa.

Sisäisen tarkastuksen suorittaminen edellyttää Lahden kokoisessa kaupungissa tarkastusta suorittavalta taholta laajaa osaamista, asiantuntemusta ja riittävää resurssointia. Tämä on haaste erityisesti silloin, jos käytettävissä on yhden henkilön työpanos. Ei voida kohtuudella edellyttää, että yhden henkilön erityisosaaminen kattaa kaikki Lahden kaupungin toiminta-alueet ja samalla kaikki sisäisen tarkastuksen keskeiset

tarkastuskohteet. Käytettävissä olevien resurssien määrään liittyy ongelmia, jos käytettävissä on vain yksi tai kaksi tarkastajaa. Päällekkäisiä isoja tarkastuksia on vaikea toteuttaa samanaikaisesti. Toisaalta tarkastuskuorma ei välttämättä kohdistu yli ajan tasaisesti, jolloin hiljaisina aikoina ison tarkastustiimin hyödyntäminen jää alisuhteiseksi.

Resurssointiin ja osaamiseen liittyvien haasteiden hoitaminen edellyttää sisäisen tarkastuksen suunnittelua ennakolta ja tarkastussuunnitelman laatimista. Tarkastussuunnitelmassa otetaan kantaa tarkastuksen kohteisiin, aikatauluun ja resurssointiin. Suunnitelman tulee kattaa kaupungin kaikki merkittävät toiminnot ja prosessit ainakin siten, että eri vuosina tarkastus kohdistetaan valitun teeman mukaisiin toimintoihin ja prosesseihin. Lahdessa kaupunginhallitus on hyväksynyt vuosittain tarkastussuunnitelman ja tarkastuksia on pyritty ohjaamaan eri vuosina eri teeman mukaisesti niin, että eri vuosien tarkastukset kattavat monipuolisesti kaupungin toiminnot ja prosessit.

Tarkastuksista on laadittava raportti, jossa esiin nostetaan keskeiset havainnot ja kehittämiskohteet sekä näihin liittyvät toimenpidesuosituksukset ja -ehdotukset. Lahdessa kaupunginhallitus on saanut vuosittain raportin suoritetuista sisäisistä tarkastuksista.

Kaupungin oman sisäisen tarkastajan siirryttyä vuoden 2022 alusta muihin tehtäviin, kaupunki on käyttänyt ulkopuolista tilintarkastustoimistoa BDO Auditor Oy:tä suorittamaan sisäisen tarkastuksen tehtäviä. Järjestelyn etuna on ollut asiantuntemuksen laaja-alaisuus sekä resurssien määrän joustaminen tarpeen mukaisesti. Ulkopuolisen toimijan käyttäminen edellyttää kuitenkin tarkempaa etukäteissuunnittelua tarkastustoimenpiteiden suuntaamisen osalta ja tämä ehkä nostaa vuoden aikana reagoitukynnystä sellaisten tarkastuskohteiden osalta, jossa jonkin

asian läpikäynti "varmuuden vuoksi" muutoin koettaisiin hyödylliseksi toimenpiteeksi.

Yhteistyö ulkoisen tarkastajan kanssa on toiminut hyvin, mutta edellyttää jatkossa enemmän panostamista tarkastussuunnitelman teemojen valintaan ja ulkopuolisen resurssin käytön kynnyksen alentamista hyväksytyin tarkastussuunnitelman ulkopuolisiin tehtäviin. Myös tarkastushavaintojen hyödyntämistä on syytä tehostaa. Käytännössä tämä tarkoittaa yhteydenpidon tiivistämistä jo ennen tarkastussuunnitelman toteutuksen aloittamista, sen aikana ja toteutuksen jälkeen. Tämän lisäksi toimintatapoja tullaan kehittämään entistä aktiivisemmin yhteistyössä ulkoisen tarkastajan kanssa sekä tulevaisuudessa kilpailutuksissa. Näiden toimenpiteiden ratkaisu edellyttää kaupunkiorganisaation sisällä yhteistyöhön tarvittavan resurssoinnin maltillista lisäämistä. Resurssoinnin lisäämisessä kyse on lähinnä 10–15 henkilötyöpäivän suuruisesta tarpeesta vuositason tasolla ja tämä on hoidettavissa nykyisten resurssien voimin.

Selvityspyynnön 5. kohta:

Miten varmistetaan, että taloudelliset riskit ovat hallinnassa kaupungin osallistuessa muiden tahojen järjestämään tapahtumatuotantoon?

Tarkastuslautakunta on nostanut esiin kysymyksen siitä, miten varmistetaan, että taloudelliset riskit ovat kaupungin osalta hallinnassa ulkoisten toimijoiden järjestämissä tapahtumissa.

Lahden kaupunki avustaa elinvoima- ja työllisyyspalveluiden kautta monenlaisia pieniä ja suurempia tapahtumia. Avustuksille on määritelty peruskriteerit, joita on tarkoitus kehittää edelleen osana tapahtumaohjelmaa.

Osana avustusprosessia selvitetään tapahtuman ja tapahtumatoimijan taustat ja edellytykset tuottaa tapahtuma. Eriyistä huomiota kohdennetaan suur tapahtumiin. Suur tapahtumista tehdään jatkossa ennakkoon laaja riskikartoitus ja vaikuttavuusarvioinnit, joiden avulla pyritään huomioimaan laaja-alaisesti riskejä ja muita mahdollisia muuttujia, jotka saattavat vaikuttaa tapahtuman onnistumiseen ja kaupungin talouteen. Tapahtumalta vaaditaan ennakkoon tuotantosunnitelma, budjetti, riskikartoitus ja markkinointisuunnitelma kaupungin nähtäväksi.

Taloudellisten riskien minimoimiseksi kaupunki tekee omaa osuuttaan koskevan budjettiarvion, joka käydään kaikkien asianosaisten tahojen kanssa läpi sisäisesti ja tarvittaessa myös konsernitasolla.

Tapahtumajärjestäjän kanssa tehdään yhteistyösopimus, joka käydään läpi kaikkien asianosaisten ja lakiasiantuntijoiden kanssa.

Suur tapahtumavalmistelun edetessä talousseurantaa tehdään aktiivisesti ja haasteisiin pyritään reagoimaan ennakoiden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kv: ote tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 77

Talouden ja toiminnan seurantaraportti 1.1.-30.6.2023

1387/02.00.01.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky p. 050 383 6502

Controller Minna Vilen p. 044 790 9329

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee Lahden kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.-30.6.2023 tiedokseen.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 270

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee Lahden kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.-30.6.2023 tiedokseen.

Samalla kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee Lahden kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.-30.6.2023 tiedokseen.”

Perusteluosa

Konsernipalvelut on valmistellut talouden ja toiminnan seurantaraportin 1.1.–30.6.2023. Neljännesvuosittain raporttiin liitetään myös Lahti-konsernin välitilinpäättös ja tytäryhteisöjen osavuosikatsaukset. Puolivuositin raportoidaan myös strategian kärkihankkeiden eli toiminnallisten tavoitteiden toteuma.

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen ja lähettää sen edelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kv: -

Liitteet

- 20 Talouden ja toiminnan seurantaraportti tammi-kesäkuu 2023
- 21 Strategian puolivuotisraportti 2023

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 78

Varavaltuutettu Juho Aaltosen varavaltuutetun luottamustoimen päättyminen

5030/00.00.01.02/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero, p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää varavaltuutettu Juho Aaltoselle eron varavaltuutetun luottamustoimesta.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää varavaltuutettu Juho Aaltoselle eron varavaltuutetun luottamustoimesta.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 272

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää varavaltuutettu Juho Aaltoselle eron varavaltuutetun luottamustoimesta.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Juho Aaltonen on 14.8.2023 pyytänyt eroa varavaltuutetun luottamustoimesta 1.9.2023 alkaen paikkakunnalta pois muuton vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Kuntalain 17 §:n mukaan valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen kuntavaaleissa esiintyneen vaaliliiton, puolueen ja yhteislistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi.

Vaalilain (714/1998) 93 §:n 2 momentin mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja, jos varavaltuutettujen määrä jää valtuuston toimikauden aikana vajaaksi. Saman säännöksen 3 momentin mukaan jollei kaikkia varavaltuutetun toimia saada täytetyiksi tässä pykälässä olevien säännösten nojalla, varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kv: ote Juho Aaltonen, keskusvaalilautakunta, luettelot

Liitteet

22 Eroilmoitus, Kaupunginvaltuusto, Aaltonen Juho-Pietari

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 79

Eron myöntäminen Juho Aaltoselle sivistyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja uuden varajäsenen valitseminen

4996/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero, p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Marja Loippo, p. 044 482 6057

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Juho Aaltoselle eron sivistyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi varajäseneksi Risto Nikulan.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Juho Aaltoselle eron sivistyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 273

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto myöntää Juho Aaltoselle eron sivistyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.”

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Juho Aaltonen on 14.8.2023 pyytänyt eroa sivistyslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta 1.9.2023 alkaen paikkakunnalta pois muuton vuoksi.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön sivistyksen palvelualueita koskevien erillissääntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee sivistyslautakunnan jäsenet ja varajäsenet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi.

Uuden varajäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Kuntalain 74 § 1 mom.:

“Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Uuden varajäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja

kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Sivistyslautakunnan kokoonpano on seuraava:

jäsen Marju Markkanen, sd., puheenjohtaja
varajäsen Hanne Savolainen, sd.

jäsen Elisa Lientola, vas., 1. varapuheenjohtaja
varajäsen Katja Piipponiemi, vas.

jäsen Maarit Tuomi, ps., 2. varapuheenjohtaja
varajäsen Merja Ilmoniemi, ps.

jäsen Janne Virrankorpi, sd.
varajäsen Antti Laaksonen, sd.

jäsen Rauno Grönroos, sd.
varajäsen Saara Honkanen sd.

jäsen Merja Vahter, kok.
varajäsen Reijo Oksanen, kok.

jäsen Teresa Rautapää, kok.
varajäsen Risto Kaakinen, kok.

jäsen Hannu Kaasinen, ps.
varajäsen Martti Mäkelä, ps.

jäsen Eveliina Aaltonen, vihr.
varajäsen Juho Aaltonen, vihr.

jäsen Lasse Pakkanen, kesk.
varajäsen Markku Kamula, kesk.

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Sivistyslautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa kymmenen, on naisia/miehiä oltava vähintään neljä.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kv: ote Juho Aaltonen, valittu, sivla, luettelot

Liitteet

23 Eroilmoitus, Kaupunginvaltuusto, Aaltonen Juho-Pietari

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 80

Eron myöntäminen Sami Korkiakoskelle Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja uuden jäsenen valitseminen

5002/00.00.01.06/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Valmistelusihteeri Helena Kuokkanen p. 050 398 5772

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Sami Korkiakoskelle eron Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsi lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi jäseneksi Ari Mähösen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto myöntää Sami Korkiakoskelle eron Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen.

Kaupunginvaltuusto valitsee tarvittaessa uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 274

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto myöntää Sami Korkiakoskelle eron Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja valitsee lautakunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi uuden jäsenen. Kaupunginvaltuusto valitsee tarvittaessa uuden varajäsenen.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti."

Perusteluosa

Eron myöntäminen

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsen Sami Korkiakoski on 4.7.2023 esittänyt eropyynnön Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsenyydestä, koska hän on muuttamassa pois paikkakunnalta.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön kaupunkiympäristön palvelualueita koskevien erillissäntöjen 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee seudullisten lautakuntien jäsenet ja varajäsenet sekä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat yhteisestä toimitielimestä kuntien välillä tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Uuden jäsenen valinta

Kelpoisuusehdot lautakuntaan määräytyvät kuntalain (410/2015) 71 §:n (yleinen vaalikelpoisuus) ja 74 §:n (vaalikelpoisuus lautakuntaan) mukaan.

Kuntalain 71 §:

“Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.”

Kuntalain 74 § 1 mom.:

“Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Tasa-arvolain asettamat vaatimukset

Uuden jäsenen valinnassa tulee huomioida tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentti, jonka mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä, lukuun ottamatta aluevaltuustoja ja kunnanvaltuustoja, tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnassa on 14 jäsentä. 14-jäsenisessä lautakunnassa miehiä ja naisia on oltava vähintään suhteessa 8-6. Lahden kaupunki nimeää lautakuntaan seitsemän jäsentä ja seitsemän varajäsentä.

Lautakuntaan Heinola nimeää kaksi, Hollola yhden, Lahti seitsemän, Orimattila yhden, Asikkala ja Padasjoki yhdessä yhden, Sysmä ja Hartola yhdessä yhden sekä Iitti ja Kärkölä yhdessä yhden. Puheenjohtajan nimeää Lahti ja varapuheenjohtajan vuorovuosin muut kunnat.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kokoonpanoon on nimetty vuosien 2023-2025 jäljellä olevaksi toimikaudeksi seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

puheenjohtaja: Siru Heromaa-Karjalainen (sd.)

varajäsen: Sanna Virta (sd.)

varapuheenjohtaja: Pasi Jalonen (kok.), Hollola

varajäsen: Markku Pulkkanen (kok.), Hollola

jäsen: Ada Seppälä (kok.), Heinola

varajäsen: Merja Hakala (kok.), Heinola

jäsen: Sami Korkiakoski (sd.)

varajäsen: Pekka Sillanmäki (sd.)

jäsen: Mona Pyykkönen (kok.)

varajäsen: Ilana Johansson-Länsman (kok.)

jäsen: Simon Ekpa (kok.)

varajäsen: Raimo Salovuori (kok.)

jäsen: Jukka Pietiläinen (ps.)

varajäsen: Tero Krekula (ps.)

jäsen: Riina Puusaari (vihr.)

varajäsen: Aija-Riitta Saastamoinen (vihr.)

jäsen: Hanna-Kaisa Kyyrönen (kesk.)

varajäsen: Marina Bergman-Pyykkönen (rkp.)

jäsen: Juho Salonen (sdp.), Heinola

varajäsen: Sami Salomaa (sdp.), Heinola

jäsen: Tuija Pessinen (ps.), Orimattila

varajäsen: Jouni Nurminen (ps.), Orimattila

jäsen: Soile Laakso (sd.), Kärkölä

varajäsen: Juha Vierumäki (sd.), Iitti

jäsen: Mira Vilkmán (sd.), Padasjoki

varajäsen: - (-) Asikkala

jäsen: Jesse Hildén (ps.), Sysmä

varajäsen: Wille Neoff (ps.), Hartola

Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava erikseen sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Prosenttiosuutta laskettaessa perustana on puheenjohtajan varapuheenjohtajan ja muiden jäsenten yhteismäärä.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan jäsenten ja varajäsenten määrien ollessa neljätoista, on naisia/miehiä oltava vähintään kuusi.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Toimenpiteet

Kv: ote Korkiakoski, valittu, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, luettelot

Liitteet

24 Eroilmoitus Korkiakoski Sami 4.7.2023

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 81

Valtuustoaloite: Lahden kaupungin työntekijöiden hyvinvoinnin edistäminen

10621/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta p. 050 559 4065

Työhyvinvointipäällikkö Päivi Maisonlahti p. 044 416 3075

Vs. liikuntajohtaja Markku Ahokas p. 044 416 3629

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 277

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 16.08.2023

§ 61

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen lausunnon.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 14.06.2023

§ 56

Päätös

Lautakunta palautti vastauksen uudelleen valmisteluun ja esitti, että lausuntoa täydennetään kuvaamalla tarkemmin psykososiaalisia työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä mm. hyvä esihenkilötyö, työn psykososiaalinen kuormittavuus, ja sitä, miten Lahden kaupunki tukee näitä osa-alueita.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen lausunnon.

Käsittely

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja Maria Mäkynen teki seuraavan palautusehdotuksen:

”Lautakunta palauttaa vastauksen uudelleen valmisteluun ja esittää, että lausuntoa täydennetään kuvaamalla tarkemmin psykososiaalisia työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä mm. hyvä esihenkilötyö, työn psykososiaalinen kuormittavuus, ja sitä, miten Lahden kaupunki tukee näitä osa-alueita.”

2. varapuheenjohtaja Sari Niinistö kannatti tehtyä esitystä. Tämän jälkeen lautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Mäkynen tekemän kannatetun palautusehdotuksen.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus palautti yksimielisesti asian valmisteluun 22.5.2023 (§ 180), koska asia ei ollut käynyt hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnassa.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä ja Vihreiden valtuustoryhmä
14.11.2022:

”Kaupungin työntekijöiden hyvinvoinnin edistäminen

Me Perussuomalaisten ja Vihreiden valtuustoryhmän jäsenet haluamme jättää valtuutetun aloiteoikeutta käyttäen valtuustoaloitteen, missä tutkitaan ja selvitetään erilaisia mahdollisuuksia kaupungin työntekijöiden terveyden, hyvinvoinnin ja työssä jaksamisen edistämiseksi.

Työntekijän hyvinvointi on korostunut merkittäväksi tekijäksi työssä jaksamisen vahvistamiseksi ja sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Työhyvinvointi lisää työhön sitoutumista sekä lisää tuottavuutta. Sairauspoissalot näkyvät julkisina kustannuksina, mutta myös kasvattavat toisaalla muiden työmäärää sekä heikentävät yksilön osallisuutta ja saattavat olla vaikuttamassa negatiivisesti työilmapiiriin. Monella sektorilla työn kuormittavuus, hektisyys ja vaatimukset koettelevat niin työntekijän fyysistä kuntoa kuin psyykkistä kestävyyttä.

Työvoimasta käytävän sekä jatkuvasti kiihtyvän kilpailun johdosta, on tärkeää panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja selvittää hyvinvointia edistäviä toimia työnantajan näkökulmasta.

Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan, työhyvinvointi on kokonaisuus, jossa työn mielekkyys koostuu useista tekijöistä, joista terveys ja hyvinvointi ovat keskeisiä (STM 12.11.2022). Työnantajan tarjoamat mahdollisuudet hyvinvoinnin lisäämiseen ovat kilpailuetu työvoimamarkkinoilla. Työnantajan tulee olla houkutteleva ja erottuva. Hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät mahdollisuudet työssä tulevat olemaan yksi tärkeimmistä tekijöistä tulevaisuuden rekrytoinneissa.

Aloite vastaa suoraan Lahden strategian Kestävästi uudistuva -osion henkilöstön hyvinvointia edistävään osuuteen. Strategian uudistumisen mitattavissa tavoitteissa mainitaan mm., että Lahden maine hyvänä työnantajana vahvistuusekä kaupungin henkilöstön työhyvinvointi parantuu.

Esitämme, että kaupungin henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi selvittäisimme ja tutkisimme seuraavia mahdollisuuksia.

1. Viikkokohtaisen hyvinvointiin sekä virkistäytymiseen liittyvän työajan 1–2 h kohdentamiseksi ja käyttöönottamiseksi. Henkilöstö voi käyttää kyseisen

ajan liikkumiseen tai virkistäytymiseen työnantajan määrittelemien ohjeiden mukaisesti.

2. Mahdollisen alennusjärjestelmän käyttöönottamiseksi, jossa kaupungin omiin liikuntapaikkoihin sekä kaupungin järjestämiin liikunta- ja kulttuuritapahtumiin voisi saada pienen alennuksen.

3. Mahdollistamalla työnantajan verovapaa polkupyöräetu, joka olisi palkan sisällä siten, ettei siitä aiheudu työnantajalle muita kustannuksia, kuin järjestelykustannukset. Mahdollisuuksien ja käytäntöjen selvittäminen ja käyttöönotto kestävän arkiliikkumisen kannustamiseksi.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Työhyvinvointi on kokonaisuus, jonka muodostavat työ ja sen mielekkyys, terveys, turvallisuus ja hyvinvointi. Työhyvinvointia lisäävät muun muassa hyvä ja motivoiva johtaminen sekä työyhteisön ilmapiiri ja työntekijöiden ammattitaito.

Työhyvinvointia ja sen kehittämistä ohjataan henkilöstöpolitiikkaa ohjaavien ohjelmien kautta:

- Henkilöstöpoliittiset linjaukset (2021)
- Työsuojelun ja työhyvinvoinnin toimintaohjelma (2023)
- Työterveyshuollon toimintasuunnitelma (2020–2024)
- Varhaisen välittämisen toimintamalli (2022)

Henkilöstöpoliittiset linjaukset

Lahden kaupungilla on yhteiset henkilöstöpoliittiset linjaukset, jotka tukevat hyvää johtamista ja luovat osaltaan pohjan meidän kaikkien työssä

onnistumiselle. Työssä onnistuminen takaa laadukkaat palvelut asukkaillemme.

Lahden kaupunki on vastuullinen ja työntekijälähtöinen työnantaja. Henkilöstöpolitiikkamme perustuu kaupungin strategiaan, arvoihin ja eettisiin periaatteisiin. Henkilöstöpolitiikan keskiössä on hyvä johtaminen ja meidän kaikkien työhyvinvointi. Yhteistyö ja luottamus ovat meille tärkeitä menestystekijöitä.

Toimimalla yhteisen työnantajan mallin mukaan varmistamme kaupungin asukkaille parhaat mahdolliset palvelut sekä houkuttelevan ja elinvoimaisen asuin ympäristön.

Kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Niiden takaamiseksi tarvitaan oikeudenmukaista henkilöstöpolitiikkaa ja -johtamista.

Henkilöstöjohtaminen perustuu kaupungin strategiaan, arvoihin ja eettisiin periaatteisiin. Ytimessä ovat hyvän yhteistyön ja luottamuksen rakentaminen. Onnistuminen näkyy arjen toiminnassa ja työhyvinvoinnin kokonaisarviossa.

Henkilöstöpoliittiset linjaukset ohjaavat operatiivista toimintaa. Lahden kaupungin konserniyhtiöt noudattavat toiminnassaan soveltuvin osin Lahden kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita. Henkilöstöpalvelut huolehtii henkilöstöpoliittisten linjausten jalkauttamisesta organisaatioon.

Henkilöstöpoliittiset linjaukset on hyväksytty kaupunginhallituksessa 22.2.2021 § 74.

Henkilöstöpolitiikan tavoitteena on:

- Varmistaa kuntalaisille laadukkaat, vaikuttavat, taloudellisesti tuotetut ja tarvetta vastaavat palvelut.
- Palvelutarpeen kannalta tarkoituksenmukaiset henkilöstöresurssit mahdollistavat osaamisellaan tuloksekkaan ja vaikuttavan toiminnan sekä palvelustrategian toteutumisen.
- Kannustaa henkilöstöä hyviin suorituksiin, yksilöiden huomioimiseen ja motivoida työn tavoitteiden saavuttamiseen.
- Säilyttää henkilöstön työ- ja toimintakyky koko työelämän ajan sekä kannustaa ennakoivaan ja omavastuiseen terveyden edistämiseen.
- Henkilöstöä kannustetaan yhdessä kehittämiseen työn tuloksellisuuden ja luottamuksellisen ilmapiirin saavuttamiseksi.

Henkilöstöpoliittiset linjaukset muodostuvat seitsemästä osa-alueesta:

1. johtaminen ja esihenkilötyö
2. henkilöstösuunnittelu
3. henkilöstön saatavuus
4. palkitseminen
5. osaaminen
6. työturvallisuus- ja työterveystoiminta
7. edellä mainittujen osa-alueiden kautta rakentuva luottamus, yhteistyö ja joustavuus

Lahden kaupungin työhyvinvoinnin käsite perustuu kokonaisvaltaiseen työhyvinvoinnin määritelmään, jossa työhyvinvoinnin nähdään muodostuvan

- työstä

- työoloista ja johtamisesta
- motivaatiosta
- arvoista ja asenteista
- ammattitaidosta ja osaamisesta
- terveydestä ja toimintakyvystä
- muista tekijöistä

Työhyvinvoinnin kehittäminen on olennainen osa henkilöstöjohtamista, jossa esihenkilötyö on tärkeässä roolissa. Se kuuluu myös turvallisuuden johtamiseen, joka luo ja ylläpitää terveellisen ja turvallisen työn edellytyksiä organisaatiossa. Henkilöstöllä on velvollisuus noudattaa työnantajan antamia määräyksiä ja turvallisuusohjeita sekä huolehtia omasta ja muiden turvallisuudesta ja ilmoittaa havaitsemistaan turvallisuuspuutteista esihenkilölleen.

Työhyvinvointitoimenpiteillä tähdätään kokonaisvaltaiseen työvoiman hyvinvoinnin edistämiseen. Samalla vaikutetaan organisaatioiden tuottavuuden edistämiseen ja työnantajan hyvään maineeseen. Työhyvinvoinnista huolehtiminen parantaa koko henkilöstön tyytyväisyyttä, työelämän laatua ja yhteistyötä.

Työhyvinvointipalvelut ja työterveyshuolto esihenkilötyöntukena

Esihenkilöitä pyritään tukemaan työhyvinvointivaltuutetun ja työterveyshoitajan tapaamisessa vuosittain. Esihenkilön tukikeskustelu voi olla esihenkilön omaan jaksamiseen liittyvää tai laajemmin työyhteisön tilanteeseen liittyvää keskustelutukea ja konsultointia. Tavoitteena on lisätä työhyvinvointia ja työn sujuvuutta. Keskustelu on luottamuksellinen.

Keskusteluun osallistuvat esihenkilö, työterveyshoitaja ja työhyvinvointivaltuutettu.

Tapaamisen aiheet.

1. Esihenkilön työnkuva, alaisten määrä
2. Esihenkilötyön kuormitustekijät
3. Esihenkilötyön voimavarat
4. Työyhteisön tilanne
5. Työkykykeskustelut, varhaisen välittämisen malli
6. Työntekijöiden sairauspoissaolot
7. Korvaavan työn käyttö
8. Työpaikkaselvitys
9. Terveystarkastukset
10. Jatkosuunnitelma

Kehityskeskustelut

Lahden kaupungilla kehityskeskustelujen lähtökohtana ovat kaupungin strategia, arvot ja tavoitteet, joita toteutetaan strategiakärkiin ja -linjoihin määriteltyjen toimenpiteiden avulla tiimi- tai yksilötasoisina. Tavoitteiden määrittely auttaa työntekijää hahmottamaan omaa osuuttaan kokonaisuudessa ja toimimaan määriteltyjen tavoitteiden suuntaisesti. Työskentelemällä tavoitteiden mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi ja toimimalla arvojen mukaisesti jokainen työntekijä osallistuu strategian toteuttamiseen.

Kehityskeskustelukokonaisuuteen kuuluvat ryhmäkehityskeskustelut ja henkilökohtainen kehityskeskustelu. Ryhmäkeskustelussa keskustellaan kaupungin strategiasta ja arvoista sekä työyhteisön yhteisen kehittymisen ja työhyvinvoinnin tavoitteista.

Henkilökohtaisissa keskusteluissa käsitellään edellä mainittujen aiheiden lisäksi työntekijän omia tavoitteita, palautetta ja urasuunnitelmaa. Jokaisen työntekijän kanssa käydään kehityskeskustelu vähintään kerran vuodessa. Päävastuu kehityskeskustelujen käymisestä on esihenkilöllä, mutta myös työntekijä voi pyytää keskustelua esihenkilöltään. Kehityskeskustelut käydään vuosittain.

Kehityskeskustelussa

- Työntekijä antaa palautetta esihenkilölle esim. johtamisesta, viestinnästä ja esihenkilötyöstä
- Esihenkilö antaa palautetta työntekijälle esim. työssä suoriutumisesta, yhteistyöstä ja aktiivisuudesta
- Palautteista keskustellaan rakentavasti yhdessä
- Keskustellaan työyhteisön toimivuudesta ja yhteistyöstä, esim. mikä toimii, missä korjattavaa ja kuinka jokainen voi vaikuttaa omalla panoksellaan työyhteisöön
- Keskustellaan ja sovitaan toimenpiteistä, joilla parannetaan työhyvinvointia, kuten työntekijän vahvuuksista, motivaatiosta ja muista esim. työtiloihin ja välineisiin, työn kuormittavuuteen ja työssä viihtymiseen liittyvistä asioista.

Esihenkilöt keskustelevat työntekijän kanssa työstä arjessa jatkuvasti.

Koulutussuunnitelmat

Koulutussuunnitelmat rakentuvat osaamisen kehittämiseen. Koulutuksia suunniteltaessa tärkeää on tasapuolinen ja yhdenvertainen kohtelu.

Palvelu- ja/tai vastuualue ja/tai palveluyksikkökohtaiset koulutussuunnitelmat käsitellään käsitellään kaupungin yhteistoimintaryhmässä (YTR).

Työhyvinvoinnin mittaaminen

Työhyvinvointikysely on työelämän laatua kuvaava mittari. Kysely tuottaa työyhteisölle mahdollisuuden tarkastella omaa työtään, osaamistaan ja työyhteisön toimivuutta yhteisen keskustelun kautta. Tulosten avulla voidaan tunnistaa vahvuudet ja mahdolliset työhyvinvoinnin kehittämiskohteet, joita hyödyntäen syntyy oman työyhteisön työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelma. Työhyvinvointi ymmärretään laaja-alaisesti koko työyhteisön toimivuudeksi. Tulosten hyödyntäminen antaa välineen vaikuttaa työyhteisön toimivuuteen ja tuloksellisuuteen.

Kyselyn tulokset käsitellään työyhteisöissä. Tuloksista tunnistetaan omat vahvuudet ja päätetään yhdessä enintään kolme työhyvinvoinnin edistämisen kehittämiskohdetta. Pulssikyselyssä mitataan kehittämisen onnistumista.

Työhyvinvointimittaus on sekä väline että prosessi, joka edellyttää koko henkilöstön osallistumista sekä hyvää johtamista ja tiedonkulkua koko organisaatiossa. Tuloksia arvioidaan organisaation eri tasoilla.

Kaupunkitasoisesti työhyvinvoinnin kehittymistä seurataan strategisin mittarein, jotka talousarvioissa, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvon kehittämisen suunnitelmassa ja henkilöstöpoliittisissa periaatteissa on määritelty.

Menestystä henkilöstön hyvinvoinnin tukemisessa liikunnan parissa

Kaupungin henkilöstöpoliittisten linjausten yhtenä tavoitteena on, että henkilöstön työ- ja toimintakyky säilyy koko työelämän ajan sekä tavoitteena on kannustaa henkilöstöä ennakoivaan ja omavastuiseen terveyden edistämiseen. Työturvallisuus- ja työterveystoiminnan päämääränä on taata turvallinen ja terveellinen työpaikka, sekä edistää henkilöstön terveyttä ja hyvinvointia.

Lahden kaupunki palkittiin Maakunnan aktiivisimpana työpaikkana Päijät-Hämeen Urheilugaalassa 18.2.2023. Tunnustus tuli hyvin hoidetusta henkilöstöliikunnasta. Asian eteen on tehty päämäärätietoisesti töitä. Lahden kaupunki tukee henkilöstön liikkumista ja hyvinvointia sekä pitää yllä myös toiminnan jatkuvuutta. Toiminnan jatkuvuus onkin avainasemassa. Ajatuksena on, että työhyvinvointi ja yleinen hyvinvointi kietoutuisivat luontevasti yhteen.

Työhyvinvointia liikkumalla, on Lahden kaupungin työntekijöille suunnattu liikunnan kehittämishanke, joka käynnistyi vuonna 2020. Hankkeen tavoitteena on Lahden kaupungin työntekijöiden toiminta- ja työkyvyn edistäminen työelämässä liikunnan avulla, motivaation kasvattaminen omaehtoiseen liikuntaan, yhteisöllisyyden lisääminen työpaikoilla ja työntekijöiden sairauspoissaolojen vähentäminen. Työpaikoilla voidaan edistää työkykyä ja terveellisiä elintapoja monin eri keinoin.

Työhyvinvointia liikkumalla kolmella hankekaudella (2020 - 2022) on vakiinnutettu työyhteisöjen liikuntavastaavien eli Ellien ja Elmojen virkistys- ja koulutuspäivä käytäntö ja toiminnan kehittäminen, avoimet maksuttomat Inbody kehonkoostumusmittaukset sekä kuukausittaiset maksuttomat lajikokeilut. Niin lajikokeiluissa kuin InBody mittauksissakin on kolmen vuoden aikana toteutunut jo yli 2000 käyntikertaa.

Osana hanketta kaupungin työntekijöiden oma liikuntaneuvoja tarjosi vuonna 2022 niin liikuntaneuvontaan kuin myös ryhmäneuvontaa. Asiakkaita oli yhteensä 100. Osa tapaamisista toteutettiin työyksiköissä, jossa liikuntaneuvoja järjesti niin taukoliikuntaa, kuin liikuntaluentojaakin. Tapaamisissa pohdittiin yhdessä, miten juuri kyseisessä työpaikassa aktiivisuutta voisi lisätä. Näistä kohtaamisista syntyi myös pidempiä liikuntaneuvonnan asiakkuuksia.

Työhyvinvointia liikkumalla –hanke ulkopuolisen rahoituksen turvin on päättynyt. Kaupunki on kuitenkin halunnut jatkaa henkilöstön liikunnan tukemista ja on jatkanut omalla rahoituksella työhyvinvointia liikkumalla -hanketta ainakin vuoden 2023 ajan.

Kaupunki tarjoaa työntekijöilleen henkilöstöetuuden omaehtoisen liikunnan, kulttuurin ja hyvinvoinnin tukemiseen (ePassi). Edun arvon nostamista arvioidaan osana vuoden 2024 talousarvioprosessia.

Työajan kohdentaminen viikoittain hyvinvointiin ja virkistäytymiseen

Kaupungissa työskentelee noin 3700 ammattilaista erilaisissa tehtävissä ja työaikamuodoissa. Osa työtehtävistä on lakisääteisesti mitoitettu (esim varhaiskasvatus) ja/tai palvelua tuotetaan etukäteen laadittujen aikataulujen mukaisesti (perus- ja lukiokoulutus). Näissä palveluissa edellytetään sijaisen palkkaamista, kun työntekijä/virkamies on poissa. Käytännössä tällöin otettaisiin sijainen noin puolelle osaa henkilöstöstä. Hyvinvointiin ja virkistäytymiseen vapautettavan yhden työtunnin osalta ylimääräiset sijaiskulut vuoden 2024 palkkatasolla vuositasolla ovat arviolta 2,3 miljoonaa ja kahden tunnin osalta 4,6 miljoonaa. Osassa työtehtäviä sijaista ei palkata lyhytaikaiseen poissaoloon, mutta tällöin työtehtävät hoitaa toinen työntekijä sijaisena tai poissaollut palattuaan töihin, mikäli

työtehtävät niin edellyttävät. Henkilökunnan poissaolo voi merkitä myös palveluaikojen supistamista tai muuta palvelun laadun heikkenistä sekä tuottavuuden laskua.

Säännöllinen työajan käyttö virkistäytymiseen viikoittain 1-2 tuntia viikossa on lähes mahdotonta toteuttaa käytännössä. Kaupungin yksiköillä on mahdollisuus järjestää koko työyhteisöön kohdistuvia työhyvinvointitilaisuuksia ja jo talousarvion laadintaohjeessa ohjeistetaan työhyvinvoinnin budjetoinnista.

Alennusjärjestelmän mahdollinen käyttöönotto

Esimerkiksi Lahden neljässä uimahallissa sekä Maauimalassa käy vuosittain noin 400 000 asiakasta. Uimahallien hinnat ovat tuettuja sekä työssäkäyville että alennetuille ryhmäläisille. Uimahallien sisäänpääsymaksujen todelliset käyttökustannuksien ovat keskimäärin 12,50 €/asiakas.

Uimahallien lippujen hinnoittelussa on selkeä jako. Työssäkäyvät maksavat täyden hinnan ja puoleen hintaan uimaan pääsevät eläkeläiset, opiskelija, lapset, työttömät yms.

Kertamaksu työkäisillä on 6 € ja aleryhmillä 3 €. Ostaessa esim. 50 kerran kortin työssäkäyvien kertamaksuksi tulee 4,70 € ja aleryhmäläisien 2,34 €.

Sarjalippujen lisäksi on mahdollista ostaa puolen vuoden tai vuoden kausikortteja, jotka ovat voimassa ostopäivästä. Sarja- ja vuosikortteilla pääsee uimaan kaikkiin neljään uimahalliin sekä Maauimalaan.

Käytännössä mahdollisia uintipäiviä on 365 pois lukien pyhäpäivät.

Uimahallit ovat lomittain kesäisin huollossa ja vain 2-3 viikkoa yhtä aikaa suljettuna ja tämänkin ajan pääsee harrastamaan vesiliikuntaa

Maauimalaan. Oikein ahkera vuosikortin ostanut työssäkäyvä uintiharrastaja, joka ui 300 päivänä, maksaa uintikerrastaan 1,2 € ja vastaavasti alennus ryhmäläisille kertamaksun hinnaksi tulee 0,5 €.

Erillistä alennusjärjestelmää ei ole mielekästä rakentaa kaupungin työntekijöille. Henkilöstön omaehtoiseen liikunnan ja kulttuurin tukemiseen on käytössä henkilöstöetuus (ePassi).

Polkupyöräetu

Verohallinnon ohjeiden ja lainsäädännön mukaan työnantajan työntekijälleen antama enintään 1 200 euron arvoinen polkupyöräetu on verovapaata tuloa. Polkupyöräetu on työntekijäkohtainen etu.

Polkupyöräetu muodostuu niille kuukausille, joiden aikana pyörä on työntekijän käytettävissä. Polkupyöräedun ja joukkoliikenteen matkalipun verovapaa enimmäismäärä on yhteensä 3 400 euroa. Lahden kaupungilla on käytössä joukkoliikenteen työsuhte-etuus.

Polkupyöräetu voidaan antaa eri tavoin eikä edun järjestämistavalla ole vaikutusta polkupyöräedun verovapauteen. Työnantaja voi antaa työntekijälle polkupyöräedun palkanlisänä. Tällöin polkupyöräedun verovapaan tulon ylittävä määrä lisätään bruttopalkkaan veronalaisena luontoisetuna. Työnantaja voi tarjota polkupyöräedun myös siten, että työntekijän kanssa sovitaan polkupyöräedun sisältyvän hänen palkkaansa. Tällöin polkupyöräedun verovapaan tulon määrällä on vaikutusta työntekijän veronalaiseen palkkaan.

Lahden kaupungin työnantajakuvan näkökulmasta henkilöstöetuudet toteutetaan todellisina etuina eli palkan lisinä. Polkupyöräedun käyttööotto tarkoittaisi palveluntuottajan kilpailuttamista. Kilpailutus valmistellaan,

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

mikäli talousarvio 2024 mahdollistaa edun käyttöönoton. Polkupyöräedun hallinnointiin tulee myös osoittaa henkilöresusseja.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kv: -

Liitteet

25 Valtuustoaloite: Lahden kaupungin työntekijöiden hyvinvoinnin edistäminen

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 82

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki lakkauttaa ns. valtuustokortin

603/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Hallintojohtaja Anniina Kovero p. 044 716 1416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 278

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon

tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa

Valtuutetut Kalle Aaltonen ja Ville Hälinen 30.1.2023:

“Valtuutetun aloiteoikeutta hyödyntäen esitämme, että Lahden kaupunki lakkauttaa ns. valtuustokortin. Lahtelaisten päättäjien pitää johtaa edestä tilanteessa, jossa kaikkialla joudutaan leikkaamaan ja luopumaan eduista.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustokortti

Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston henkilökortti oikeuttaa maksuttomaan sisäänpääsyyn yhden seuralaisen kanssa seuraaviin kaupungin tilaisuuksiin ja laitoksiin (teatterilla erillinen käsittelymaksu):

- Nuorisopalvelujen järjestämät ja niiden tiloissa järjestettävät tilaisuudet
- Kaupungin museot ja niiden tiloissa järjestettävät tilaisuudet ja näyttelyt
- Kulttuuripalveluiden järjestämät ja niiden tiloissa järjestettävät tilaisuudet ja näyttelyt
- Kaupunginorkesterin konsertit
- Kaupunginteatterin oman tuotannon esitykset ja kaupungin järjestämät muut tilaisuudet teatteritalossa
- Maauimala ja kaupungin urheilukeskuksessa järjestämät tilaisuudet
- Kaupungin urheilu- ja pallokentillä järjestämät tilaisuudet
- Lahden, Kivimaan, Saksalan ja Nastolan uimahallien yleisövuorot

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 11.12.2017 § 156 käsitellyt samansisältöisen aloitteen ja päättänyt silloin, että kortin käyttötarkoitus huomioiden sen käytöstä ei tule luopua.

Kortin käyttötarkoitus on antaa luottamushenkilöille ja virkatehtäviä hoitaville mahdollisuus tutustua kaupungin kulttuuri- ja liikuntatarjonnan palveluihin päätöksenteon tueksi.

Kortti on myönnetty ko. perusteluilla nykyiselle valtuustokaudelle ja on voimassa aikavälillä 2022-2026.

Kortin käyttö on vähäistä ja käyttö vastaa kortin käyttötarkoitusta. Väärinkäytöksiä ei ole havaittu.

Korttia on kätetty mm uimahalleissa n. 250 käyntiä/vuosi, museoissa n. 30 kertaa/vuosi, kaupunginorkesterissa vuosina 2017-2018 n. 200 lippua/vuosi ja vuosina 2020-2022 n. 50-60 lippua/vuosi (koronan vaikutus) ja teatterissa arviolta n. 5/vuosi (myyntijärjestelmästä ei ole saatavissa tarkkaa lukumäärää).

Tiedossa olevilla käyntimäärillä kustannus on alle 10 000 euroa/vuosi.

Sivistyspalveluiden lausunto

Valtuustokortti koetaan positiivisena asiana, jota luottamushenkilöt voisivat hyödyntää nykyistä enemmän tutustuakseen kaupungin tarjoamiin palveluihin.

Johtopäätökset

Valtuustokortin käyttö on vähäistä, eikä väärinkäytöksiä ole havaittu. Kortista aiheutuvat kustannusvaikutukset ovat sen käyttötarkoitukseen nähden vähäiset. Valtuustokortin tarkoituksena on kannustaa valtuutettuja

päätöksentekijöinä tutustumaan kaupungin tarjoamiin palveluihin. Tämän vuoksi kortista ei nähdä tarvetta luopua kesken valtuustokauden.

Kortin tarkoituksenmukaisuutta tarkastellaan uudestaan valtuustokauden päättyessä. Kortista voidaan luopua seuraavan valtuustokauden osalta.

Tulee varmistaa, että luottamus- tai virkatehtäviä hoitavia henkilöitä voidaan kutsua edustus tai tutustumistarkoituksessa kaupungin erilaisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin jatkossakin.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kv: -

Liitteet

26 Valtuustoaloite: Lahden kaupunki lakkauttaa ns. valtuustokortin 30.1.2023

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 83

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki lanseeraa vapaaehtoisen kuntaveron

2096/00.01.01.03/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky, p. 050 383 6502

Controller Maija Laine, p. 044 716 1433

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 28.08.2023

§ 281

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa

Valtuutetut Kalle Aaltonen ja Mikko Lindroos 24.4.2023:

”Valtuutetun aloiteoikeutta hyödyntäen esitämme, että Lahden kaupunki lanseeraa vapaaehtoisen kuntaveron, jota verojen korotuksista innostuneet lahtelaiset voivat maksaa halutessaan vaikka muidenkin puolesta.

Viime aikaisen keskustelun perusteella Lahdessa on paljon tahoja, jotka ovat taas kerran innostuneet ensisijaisesti korottamaan kunta- ja/tai kiinteistöveroa ratkaisuna Lahden talousongelmiin. Lahti on jo nykyisellään näissä veroissa Suomen kärkeä ja ne ovat Lahden vetovoimaa sekä kilpailukykyä haittaava tekijä. Noustessaan ne ovat sitä entistä enemmän.

Niinpä esitämme, että Lahden kaupunki lanseeraa vapaaehtoisen ”veron”, joka voitaisiin toteuttaa esimerkiksi lahjoituksen tjsm. muodossa kaupungille. Näin vastaamme Lahden kaupungin talousongelmiin ja samalla tämän veronkorotuksista innostuneen väestön osan tarpeisiin, vaikuttamatta Lahden vetovoimaan tai kilpailukykyyn. Tähän saa osallistua myös Lahden ulkopuolella asuvat veroista innostuneet tahot.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Talousohjelman lausunto:

Verot ovat osa kunnan tulorahoitusta, jolla kunta hoitaa lakeihin ja valtuuston päätöksiin perustuvat vastuunsa ja velvoitteensa. Vakiintuneen määritelmän mukaan vero on kuitenkin rahasuoritus, joka ei ole korvaus tai

vastike julkisen vallan maksuvelvollisille antamista eduista tai palveluista (HE 1/1998) ja eroaa siksi kunnan perimistä maksuista.

Verojen periminen on vahvasti säänneltyä. Kunnan verotusoikeus perustuu Suomen perustuslakiin (731/1999, § 121:3), jonka perusteella säädetään lailla myös verovelvollisuuden ja veron määräytymisen perusteista kuin myös verovelvollisen oikeusturvasta. Verotuksen toimittaa Verohallinto ja se perustuu verovelvollisen ilmoitukseen verotettavasta tulosta sekä verotukseen vaikuttavista tiedoista sekä Verohallinnon veromenettelyyn. Verotusmenettelyssä otetaan huomioon sekä veronsaajien että verovelvollisten edut tasapuolisesti. Oikeusturvaa säädellään kuitenkin mahdollisuutena hakea päätöksiin oikaisua. (Laki verotusmenettelystä 1558/1995; VeronkantoL 11/2018.)

Kunnan verotulot muodostuvat kunnallisverosta ja kunnan osuudesta yhteisöverotuottoon (tuloveroL 1535/1992) sekä kiinteistöverosta (kiinteistöveroL 654/1992). Osana talousarvion valmistelua kunta päättää kunnan tuloveroprosentista ja kiinteistöveroprosenteista (kuntaL 410/2015, § 111).

Verojen lisäksi kunnan tulorahoitukseen kuuluu kunnallisten maksujen periminen, joiden perusteista valtuusto myös päättää talousarviovalmistelun yhteydessä (kuntaL 410/2015, §14.2 8). Maksut luokitellaan julkisoikeudellisiin ja yksityisoikeudellisiin maksuihin, joista julkisoikeudellisena maksuna käsitellään lakeihin (kunnan erityiseen toimialaan) perustuvia maksuja (Suomen perustusL § 81.2).

Yksityisoikeudelliset maksut taas perustuvat kunnan yleiseen toimialaan ja ovat siten kunnan ja asianomaisen väliseen sopimukseen perustuvia. Yleiseen toimialaan kuuluu ne tehtävät, jotka kunta on päättänyt itse ottaa

hoitaakseen eikä tehtävien hoitaminen perustu lainsäädäntöön kuten erityisellä toimialalla.

Edellä kuvatusti kunnan tulorahoituksesta verot sekä maksut ovat säänneltyjä joko lailla tai sopimuksin, eikä niitä siten voi määrittää vapaaehtoisuuteen perustuvaksi.

Kuntalaisilla on silti mahdollisuus tukea kunnan toimintaa lahjoituksin tai testamenttaamalla omaisuuttaan kunnalle. Lahjan antaja tai testamentin tekijä voi määrittää omaisuudelleen käyttötarkoituksen tai hoito-ohjeet. Kunnan on hoidettava yksityisoikeudellisin periaattein tätä määrätarkoitukseen saamaansa omaisuutta. Mikäli olosuhteet ovat lahjoituksen tai testamentin antamisen jälkeen muuttuneet, on kunnan ensisijaisesti pyrittävä löytämään mahdollisimman alkuperäistä tarkoitusta lähellä oleva tai palveleva käyttö. Omaisuuden käyttötarkoituksen muuttamiseen ei yleensä tarvita lahjan antajan tai testamentin tekijän suostumusta, mutta heidän kuulemisensa on valmistelun yhteydessä asiallista.

Mikäli lahjoitus tai testamentti on annettu ilman määrätarkoitusta, päättää valtuusto, tai se jolle päätösoikeus on delegoitu, saadun omaisuuden käytöstä ja hoitamisesta.

Johtopäätös:

Edellä esitetyn mukaisesti Lahden kaupungilla ei ole mahdollisuutta lanseerata vapaaehtoista veroa. Sen sijaan kuntalaisilla on jo nykyisellään mahdollisuus lahjoittaa tai määrätä testamentilla omaisuutta Lahden kaupungille edellä kuvatun mukaisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Toimenpiteet

Kv: -

Liitteet

27 Valtuustoaloite, Lahden kaupungin lanseeraama vapaaehtoinen kuntavero

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 04.09.2023

§ 84

Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

27/00.01.01.03/2023

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää seuraavat kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet kaupunginhallituksen käsiteltäväksi:

- Kokoomuksen valtuustoryhmä, valtuutettu Marko Lindqvist ym.:

Valtuustoaloite tekoälyn käyttö kaupungin toiminnassa

- Keskustan valtuustoryhmä, valtuutettu Lasse Pakkanen ym.:

Valtuustoaloite kuntarajat ylittävästä kouluysteistyöstä

- Valtuutetut Kalle Aaltonen ja Ville Hälinen ym.: Valtuustoaloite Lahden kaikkiin kaupunginosiin tehdään omat rengaseläimet

- Valtuutettu Anna Kaisa Kupiaisen ym.: Valtuustoaloite Lahden kaupungista imetysmyönteinen työpaikka

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto lähettää aloitteet kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perusteluosa

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 9 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetulla oikeus, ilmoitettuaan siitä aikaisemmin

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

puheenjohtajalle, tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle sen jälkeen, kun se on esitelty valtuustolle.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

kirjaamo

Liitteet

- 28 Valtuustoaloite tekoälyn käyttö kaupungin toiminnassa
- 29 Valtuustoaloite kuntarajat ylittävistä kouluyhteistyöstä
- 30 Valtuustoaloite Lahden kaikkiin kaupunginosiin tehdään omat rengaseläimet
- 31 Valtuustoaloite Lahden kaupungista imetysmyönteinen työpaikka

Kaupunginvaltuusto

Pöytäkirja

nro 6

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 67, § 68, § 70, § 72, § 73, § 75, § 76, § 77, § 81, § 82, § 83, § 84

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 69, § 71, § 78, § 79, § 80

nro 6

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Muuta tiedoksiantotapaa käytettäessä asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Valitusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Tuomioistuinmaksut

nro 6

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 74

nro 6

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Sen lisäksi alueellisella ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa oikeus valittaa asemakaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, joiden alueella asemakaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia. Sen lisäksi, mitä muutoksenhausta erikseen säädetään, on rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen kaikkien valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja

nro 6

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kaupunginvaltuusto
Pöytäkirja
Tuomioistuinmaksut

nro 6

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.